

**ЗВІТ
ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ**

**«Регіональна цільова програма щодо здійснення розчистки
та регулювання русел річок на 2018-2022 роки (у новій редакції)»**

2020

ЗМІСТ

	ВСТУП	3
1.	Зміст та основні цілі документа державного планування (ДДП), його зв'язок з іншими ДДП	4
2.	Характеристика поточного стану навколишнього природного середовища та здоров'я населення і прогностичні зміни цього стану (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень), якщо ДДП не буде затверджений	7
3.	Характеристика стану довкілля та умов життєдіяльності і здоров'я людей на територіях, які можуть зазнати впливу	34
4.	Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	37
5.	Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються Програми, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	39
6.	Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	40
7.	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків, зумовлених реалізацією документа державного планування	42
8.	Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	43
9.	Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення	43
10.	Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	44
11.	Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію	45
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	47
	ПЕРЕЛІК ВИКОНАВЦІВ	48
	ДОДАТКИ	49

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства все більшого значення у міжнародній, національній і регіональній політиці набуває концепція збалансованого (сталого) розвитку, спрямована на інтеграцію економічної, соціальної та екологічної складових розвитку. Поява цієї концепції пов'язана з необхідністю розв'язання екологічних проблем і врахування екологічних питань в процесах планування та прийняття управлінських рішень щодо соціально-економічного розвитку регіонів і населених пунктів.

Стратегічна екологічна оцінка стратегій, планів і схем дає можливість зосередитися на всебічному аналізі можливого впливу планованої діяльності на довкілля та використовувати результати цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічних наслідків в процесі стратегічного планування. Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) - це новий інструмент реалізації екологічної політики, який базується на простому принципі: легше запобігти негативним для довкілля наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявляти та виправляти їх на стадії впровадження стратегічної ініціативи.

Метою стратегічної екологічної оцінки є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування.

Проведення стратегічної екологічної оцінки (СЕО) застосовується як системний процес для всебічного оцінювання на етапі планування проекту документу державного планування, що передбачає визначення можливих негативних наслідків реалізації проекту, розгляд в разі потреби можливих альтернатив реалізації цілей проекту, визначення заходів з пом'якшення негативних наслідків та їх інтеграцію до документу державного планування.

1. Зміст та основні цілі документа державного планування (ДП), його зв'язок з іншими ДП.

Зміст документу державного планування (ДПТ)

Наразі, можна констатувати, що практично всі водні ресурси в останні роки інтенсивно забруднюються внаслідок збільшення впливу антропогенних чинників: безсистемна господарська діяльність з порушенням допустимих меж освоєння територій, надмірна інтенсифікація використання природних ресурсів, замулення, забруднення та заростання річок, а також недотримання режиму обмеженого господарювання на прибережних захисних смугах. А найперше, водні ресурси страждають від забруднення промисловими та комунальними стоками, які містять важкі метали, органічні та бактеріологічні забруднювачі.

«Регіональна цільова програма щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022 роки (у новій редакції)» (далі – Програма) розроблена з метою перетворення басейнів річок у стабільні ландшафти з дотриманням екологічних нормативів, як це передбачено Водним кодексом України та Директивою 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради «Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики» від 23 жовтня 2000 року (із змінами), з «добрим» станом поверхневих вод, відновлення їх рекреаційної привабливості; аналізу сучасного стану водних об'єктів та основних джерел впливу на їх стан для забезпечення підтримки прийняття управлінських рішень; розробки переліку першочергових заходів, спрямованих на оздоровлення водних об'єктів, зниження негативного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я населення, запобігання надзвичайним ситуаціям природного і техногенного характеру.

Законодавчою та нормативно-правовою основою розроблення Програми є діючі нормативно-правові акти України.

З метою забезпечення цілісності системи планування регіонального розвитку проєкт Програми враховує положення програмних документів, які діють на державному та регіональному рівнях та екосистемний підхід та удосконалення системи інтегрованого екологічного управління та врахування екологічної складової під час розроблення та затвердження документів державного планування, які визначені, зокрема:

Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020»;

Стратегія державної екологічної політики України на період до 2030 року;

Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року, що затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385;

План заходів на 2018-2020 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 року № 733;

Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020», схвалена Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015;

Водний Кодекс України (із змінами);

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

Указ Президента України від 21 листопада 2017 року № 381/2017 «Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування та збереження об'єктів природно-заповідного фонду»;

Стратегія розвитку Донецької області на період до 2027 року та План заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року», затверджені розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 17 лютого 2020 року № 147/5-20.

Досягнення мети Програми має стати важливою умовою для забезпечення комплексного підходу для вирішення питань здійснення розчистки та регулювання русел річок Донецької області, а саме:

1) інженерний захист від підтоплення сільськогосподарських угідь і населених пунктів, розташованих у межах меліорованих територій;

2) будівництво, реконструкція та капітальний ремонт гідротехнічних споруд, захисних протипаводкових дамб, берегоукріплювальних споруд, розчищення та регулювання русел річок і водойм;

3) упорядкування споруд водовідведення на об'єктах житлово-комунального господарства, господарських об'єктах та урбанізованих територіях;

4) відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного стану річок та ліквідація наслідків шкідливої дії вод.

Враховуючи відсутність методологічно-статистичної бази для прогнозування ситуації по всій території області, **розроблення програмних пріоритетів та завдань здійснено по територіях, підконтрольних українській владі.**

Процедура СЕО дає можливість оцінити наслідки реалізації Програми на довкілля, у тому числі на здоров'я населення, розробити заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків її здійснення.

Взаємозв'язок з іншими планами та програмами.

Досягнення сталого розвитку будь-якого регіону відбувається через реалізацію планів та програм, які визначають низку оперативних цілей та реалізують завдання в різних сферах господарської діяльності та життєзабезпечення населення, таких як: соціальна сфера, розвиток економіки, розвиток інженерно-транспортної інфраструктури, охорона навколишнього природного середовища, охорона здоров'я.

Враховання положень та завдань, визначених у планах та програмах що діють на національному, регіональному та місцевому рівнях, в певній мірі визначають передумови для прийняття рішень при розробленні проєкту документу державного планування.

Забезпечення доступу та врахування думки громадськості та органів виконавчої влади під час розроблення проєкту «Регіональна цільова програма щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022

роки (у новій редакції)». В рамках проведення процедури стратегічної екологічної оцінки проєкту «Регіональна цільова програма щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022 роки (у новій редакції)» була розроблена Заява про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки.

З метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування було опубліковано на офіційних веб-ресурсах Донецької обласної державної адміністрації, Департаменту екології та природних ресурсів Донецької обласної державної адміністрації 10 червня 2020 року та надані повідомлення в засобах масової інформації: інформаційно-аналітичний щотижневик «Знамя Индустрии» № 24 (15139) від 10.06.2020 та газеті «Технополіс» № 24 (1448) від 10.06.2020.

Протягом встановленого періоду громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки документу державного планування також було надіслано відповідному підрозділу Донецької обласної державної адміністрації, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Від Департаменту охорони здоров'я Донецької обласної державної адміністрації пропозицій та зауваження щодо обсягу стратегічної екологічної оцінки відсутні.

2. Характеристика поточного стану навколишнього природного середовища та здоров'я населення і прогностичні зміни цього стану (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень), якщо ДДП не буде затверджений.

При аналізі та оцінці поточного стану навколишнього природного середовища були використані офіційні статистичні дані органів обласного рівня: Головне управління статистики у Донецькій області; Сіверсько-Донецьке басейнове управління водних ресурсів. Також в якості джерел інформації були використані: Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища у Донецькій області та Екологічний паспорт Донецької області; офіційні веб-ресурси державних установ, що є суб'єктами моніторингу стану навколишнього природного середовища.

В процесі роботи були проаналізовані дані регіональних галузевих управлінь та відділів, інформація та звіти окремих суб'єктів господарської діяльності. Були оцінені існуючий стан довкілля та його ймовірний стан, якщо проєкт державного планування не буде затверджений (варіант нульової альтернативи).

2.1 Загальна характеристика Донецької області

Донецька область розташована у південно-східній частині України. На південному заході та заході вона межує з Дніпропетровською та Запорізькою областями, на північно-заході – з Харківською, на північному сході – з Луганською, на сході – з Ростовською областю Російської Федерації, з півдня – омивається Азовським морем. Територія області простягнулась з півночі на південь на 240 км та зі сходу на захід – на 170 км. Область займає західну частину Донецького кряжу та східну половину Приазовської височини. По території краю проходить вододіл річок басейнів Чорного та Азовського морів.

Рельєф Донецької області горбисто-рівнинний, з характерною сильною ерозією ґрунтів. Північна та центральна частини області – це Донецький кряж, південна – Приазовська височина. У ландшафтній структурі території області переважають степові височини та схили, степові рівнинні комплекси терас, а також горбисті, піщані та лісові рівнини, річкові долини та мережа балок. Типові ландшафти області – сильно розчленовані балками рівнини та височини, які переходять у заплавні ландшафти річкових долин, а також лиманні рівнини на морському узбережжі.

За своїм характером земна поверхня Донецького кряжу є хвилястою рівниною. Максимальні відмітки висот по Донецькому кряжу в області сягають 200-260 метрів. Найвища точка - Саур могила, її височина 277,9 м. Амплітуда висот в цих районах досягає 200 м. Це все, що залишилося від колись досить високого гірського масиву. На околицях Донецький кряж втрачає і без того скромну висоту, зливаючись з навколишніми річковими долинами. І лише до

Сіверського Дінця він обривається крутим уступом, оголюючи древні крейдяні відкладення.

У гідрографічному відношенні територія Донецької області ділиться на 3 частини: північну (басейн ріки Сіверський Донець), південну (ріки басейну Приазов'я (Азовського моря) і західну (басейн ріки Дніпро).

Основну частину запасів поверхневих вод Донецької області складають річки. В області налічується 246 річок, загальна довжина яких складає 5410 км. З метою регулювання місцевого стоку на них побудовано 130 водосховищ ємністю 863 млн м³ і більш як 2147 ставків ємністю 270 млн м³.

Водні ресурси області формуються за рахунок транзитного притоку поверхневих вод річки Сіверський Донець, місцевого річного стоку, що утворюється в межах області, стічних, шахтних і кар'єрних вод, а також експлуатаційних запасів підземних вод.

Територією області протікає: 1 велика річка – Сіверський Донець загальною довжиною 1053 км (у межах області – 96 км) – головна водна артерія краю; 8 середніх річок – Казенний Торець довжиною 134 км (у межах області – 134 км), Лугань – 198 км (44 км), Кальміус – 209 км (209 км), Міус – 258 км (65 км), Кринка – 180 км (170 км), Самара – 320 км (51 км), Вовча – 323 км (147 км) і Мокрі Яли – 132 км (132 км); 2269 малих річок, у тому числі струмків, загальною довжиною 10,59 тис. км, з них – 246 річок довжиною понад 10 км загальною довжиною 5,4 тис. км.

Середнє значення відносної вологості складає 74 %. Середньорічні температури по регіону міняються не дуже істотно. Середня температура повітря в січні – від -4⁰ С до -6⁰ С, у липні – від 23⁰ С до 24⁰ С. Холодна пора року визначалася дуже нестійкою погодою: у січні – проходження активних циклонів та атмосферних фронтів, які зумовили випадіння опадів різної інтенсивності у вигляді снігу та дощу, посилення східного, північно-східного, південно-східного вітру до небезпечних позначок та туманів.

У лютому місяці переважала не по зимовому тепла погода з опадами та туманами. Середньомісячна температура повітря по Донецькій області у лютому була на 6-7⁰С вище норми.

Влітку погода була переважно спекотною та бездошовою. Переважають західні і північно-західні вітри, які доволі часто приводять до засух. Майже весь літній період спостерігалась спека та дефіцит опадів, що обумовило надзвичайно високу пожежну небезпеку.

Серед несприятливих кліматичних явищ слід виділити зимову відлигу, ожеледицю, промерзання ґрунту, весняні заморозування, сухі східні вітри, град і часті тумани.

2.2 Стан атмосферного повітря

За даними Головного управління статистики у Донецькій області, викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами

забруднення за 2019 рік становлять 773,5¹ тис. т (31,5 % від загальних викидів по Україні) та на 2,1 % менше, ніж за 2018 рік.

Характеризуючи стан атмосферного повітря у цілому по Донецькій області, необхідно відзначити деяке його поліпшення і стабілізацію рівнів забруднення на протязі 2012-2015 років, адже багато промислових підприємств знизили свою потужність, а деякі взагалі зупинили роботу. Протягом 2016 року спостерігається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне по відношенню до попередніх років внаслідок збільшення потужності підприємств, моральним старіння та фізичним зношенням пилогазоочисного устаткування. Зниження кількості викидів в 2017 році обумовлене відсутністю інформації по території невідконтрольній українській владі. У 2018 році спостерігається незначне збільшення викидів по відношенню до 2017 року, що пов'язане з нарощуванням потужності промислових підприємств та переходом з газу на альтернативні види палива (зокрема на вугілля різних марок). Зменшення кількості викидів забруднюючих речовин у 2019 році пов'язане з виконанням підприємствами природоохоронних заходів, спрямованих на зниження обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

Основними забруднювачами атмосферного повітря в області¹ залишаються підприємства вугільної промисловості, металургії та підприємства-виробники електроенергії. Отже, найбільше забруднення атмосферного повітря спостерігається саме в тих містах та районах, де розташовані підприємства цих видів діяльності. Зокрема у 2019 році, у м. Маріуполь всього викинуто 330,0 тис. т; м. Покровськ – 53,8 тис. т; м. Добропілля – 28,9 тис. т; м. Вугледар – 28,6 тис. т, Бахмутський район – 82,3 тис. т, Мар'їнський район – 132,2 тис. т, Слов'янський район – 61,6 тис. т.

Однією з основних причин надмірних викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря є моральне старіння та фізичне зношення технологічного та пилогазоочисного устаткування, що не відповідає сучасним вимогам щодо забезпечення встановлених законодавством нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

Найгострішою екологічною проблемою Донецького регіону, яка вимагає якнайшвидшого вирішення, є забруднення повітряного басейну.

Станом на 01.01.2020 в Донецькій області діють пости спостереження за станом атмосферного повітря: Краматорська лабораторія спостереження за забрудненням атмосферного повітря Донецького регіонального центру з гідрометеорології (4 стаціонарні пости спостереження у м. Краматорськ та 2 стаціонарні пости спостереження у м. Слов'янськ) та Маріупольська гідрометеорологічна обсерваторія Донецького регіонального центру з гідрометеорології (5 стаціонарних постів спостереження у м. Маріуполь).

Забруднюючі речовини, що визначаються лабораторією в пробах повітря міст Краматорськ та Слов'янськ: пил, діоксид азоту, діоксид сірки, діоксид вуглецю, фенол, формальдегід, фтористий водень. В повітрі м. Маріуполь

¹ Без урахування території, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження

визначаються такі забрудники: аміак, пи́л, діоксид азоту, діоксид сірки, діоксид вуглецю, фенол, формальдегід.

Протягом 2019 року було зафіксовано перевищення середньорічних концентрацій забруднюючих речовин по містах:

- 1) у Маріуполі: завислі речовини – 1,06 ГДК_{с.д.}, діоксид азоту – 1,5 ГДК_{с.д.}, фенол – 2,0 ГДК_{с.д.}, формальдегіду – 7,0 ГДК_{с.д.};
- 2) у Краматорську – фенол – 1,3 ГДК_{с.д.}, формальдегіду – 2,3 ГДК_{с.д.};
- 3) у Слов'янську – діоксид азоту – 1,0 ГДК_{с.д.}, фенол – 1,3 ГДК_{с.д.}, формальдегіду – 2,0 ГДК_{с.д.}

Оцінка стану забруднення атмосферного повітря на території м. Краматорськ та м. Слов'янськ Донецької області в 2019 році здійснена за даними спостережень, які проводились на шести стаціонарних постах: двох стаціонарних постах у м. Слов'янськ та чотирьох постах у м. Краматорськ.

Спостереження проводились за найбільш розповсюдженими забруднювачами: пи́лу (завислі речовини), діоксиду азоту, діоксиду сірки, оксиду вуглецю, фенолу, фториду водню та формальдегіду.

Оцінка стану забруднення атмосферного повітря проводилась шляхом порівняння вмісту забруднювачів з відповідними гранично допустимими концентраціями (ГДК) речовин у повітрі населених міст: ГДК середньодобовими (ГДК_{с.д.}) і з ними порівнювалися середні концентрації та максимально разовими (ГДК_{м.р.}), з ними порівнювалися разові максимальні концентрації шкідливих речовин.

Ймовірний стан атмосферного повітря, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Виконання заходів Програми не спричинятиме техногенне навантаження на атмосферне повітря в межах області. Внаслідок виконання заходів з реконструкції очисних споруд буде мати місце зниження викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, таких як сірководень, аміак, меркаптани, метан.

Можна зробити висновок, що у разі незатвердження Програми стан атмосферного повітря викиди від очисних споруд залишаться незмінним, що й надалі спричинятиме додаткове техногенне навантаження на атмосферне повітря.

2.3 Стан водних ресурсів

Водні ресурси області формуються за рахунок транзитної притоки поверхневих вод по р. Сіверський Донець, місцевого річкового стоку, що формується в межах області, стічних, шахтних і кар'єрних вод, а також експлуатаційних запасів підземних вод.

Згідно гідрографічного районування територія області поділяється на три частини: Північну (суббасейн Сіверського Дінця район річкового басейну річки Дон), Південну (басейн річок Приазов'я) та західну (суббасейн нижнього Дніпра).

По території області протікає 246 річок довжиною більше 10 км. Це всього лише 1% від загальної кількості річок України. З них, згідно класифікації річок України, одна відноситься до великих – Сіверський Донець, загальною довжиною 1053 км. Вісім середніх річок, до яких відносяться Казенний Торець, Лугань (суббасейн Сіверського Дінця район річкового басейну річки Дон), Кальміус, Міус, Кринка (басейн річок Приазов'я) та Самара, Вовча та Мокрі Яли (суббасейн нижнього Дніпра). Решта річок відноситься до категорії малих.

В області розташовано:

- 129 водосховищ (суббасейн Сіверського Дінця – 44, суббасейн нижнього Дніпра – 32, басейн річок Приазов'я – 53), загальним об'ємом 858,3 млн.м³;
- 2147 ставків (суббасейн Сіверського Дінця – 674, суббасейн нижнього Дніпра – 641, басейн річок Приазов'я – 832), загальним об'ємом 270 млн.м³;
- 63 озер та 45 кар'єрів.

Водокористування та водовідведення

За даними державної звітності за формою 2ТП-водгосп (річна) водокористування у 2019 році в Донецькій області здійснювали 677 водокористувачів, у тому числі по галузях економіки: промисловість – 144 (21%), сільське господарство – 358 (53%) з них 254 водокористувачі рибного господарства, які здійснюють використання води без її вилучення (71% від сільськогосподарської галузі), комунальне господарство – 81 (12%), інші галузі – 94 (14% від загальної кількості водокористувачів по галузях).

Об'єм забору води з природних водних об'єктів (поверхневі, у т.ч. морська вода та підземні водні ресурси) у 2019 році складав 1791 млн.м³, у тому числі по джерелах забору:

- поверхневої прісної – 1202 млн.м³ (67 % від загального забору води по області),
- підземної – 97,95 млн.м³ (5,5% від загального забору води по області), з яких 68,43 млн.м³ шахтно-кар'єрних (70 % від загального забору підземних вод по області);
- морської води - 490,5 млн.м³ (27,5 % від загального забору води по області).

Співвідношення забору води по основних суббасейнах складає: р. Сіверський Донець – 1060,2 млн.м³ (59 %), басейн річок Приазов'я – 152,6 млн.м³ (8,5 %), басейн р. Самара (Нижній Дніпро) – 87,3 млн.м³ (5 %) та Азовське море – 490,5 млн.м³ (27,5 %) від загального забору води по області.

Забір води провідними галузями економіки

Промисловість. На її долю приходить 61 % (1089 млн.м³) забору води з природних водних об'єктів Донецької області, у тому числі підприємствами чорної металургії –53% (578,1 млн.м³), електроенергетики 41% (446,4 млн.м³), вугільної промисловості 6% (59,74 млн.м³), машинобудування – 0,3%

(3,299 млн.м³), промбудматеріалів та харчової промисловості – 0,17% (1,395 млн.м³), інші галузі – 0%.

Комунальне господарство. На долю цієї галузі приходить 34% (614,4 млн.м³) загального забору води з природних водних об'єктів області.

Головним підприємством, яке здійснює забір води з поверхневих водних об'єктів - р. Сіверський Донець для забезпечення водою споживачів по каналу Сіверський Донець Донбас є РУЕК КП «Компанія «Вода Донбасу», водозабір. У 2019 році забір води цим підприємством склав 492,7 млн.м³ (80% від забору по галузі та 41 % від забору прісної води по області).

Сільське господарство. На долю цієї галузі припадає 0,6% (10,71 млн.м³) забору води з природних водних об'єктів Донецької області.

Використання води на потреби. У 2019 році на території Донецької області було використано 760,9 млн.м³ води, у тому числі на потреби: питні і санітарно-гігієнічні – 98,81 млн.м³ (13%), виробничі – 648,9 млн.м³ (85,3%), зрошення – 7,95 млн.м³ (1%), сільгосподопостачання – 1,851 млн.м³ (0,3%), інші потреби – 3,328 млн.м³ (0,4 %).

Основні показники забору та використання води Донецької області представлені у таблиці 1.

Таблиця 1 - Основні показники забору та використання води Донецької області

Показники	Донецька область	
	2018	2019
Кількість водокористувачів	695	677
Кількість водокористувачів, що мають забір води з поверхневих водних об'єктів	341	319
у т.ч. водокористувачів рибного господарства (без вилучення з водного об'єкту)	251	254
Забрано води з природних водних об'єктів, у т.ч.:	1707	1791
Морської	565,9	490,5
Прісної	1149	1300
- з поверхневих джерел	1039	1202
- з підземних джерел	101,4	97,95
у т.ч. шахтно-кар'єрних	70,31	68,43
Забір до каналу Сіверський –Донець-Донбас	471,1	492,7
Використано прісної та морської води, всього:	1153	1251
у т.ч. на потреби:		
<i>питні та санітарно-гігієнічні</i>	102,1	98,81
<i>виробничі</i>	1034	1139
<i>зрошення</i>	11,55	7,95
<i>с/г водопостачання</i>	1,948	1,851
<i>інші потреби</i>	3,595	5,179
Без вилучення на рибогосподарські потреби	140,6	151,3
Оборотне, повторне та послідовне використання води	2322	2128

Забруднення поверхневих вод

Кількість підприємств, які здійснюють скид зворотних вод в поверхневі водні об'єкти Донецької області у 2019 році складала 113 (17% від загальної кількості водокористувачів).

Об'єм скиду становить 1145,0 млн.м³, у тому числі по категоріях якості:

- без очистки – 0,119 млн.м³ (0,01%),
- недостатньо очищені – 45,21 млн.м³ (4%),
- нормативно чистих без очистки – 832,1 млн.м³ (73%),
- нормативно очищені на очисних спорудах – 207,4 млн.м³ (18%).

Таких, що не мають категорії (шахтно-кар'єрні, колекторно-дренажні) – 60,58 млн.м³ (5%).

Співвідношення скиду зворотних вод по основних суббасейнах складає: р. Сіверський Донець – 508,1 млн.м³ (44 %), басейн річок Приазов'я – 181,1 млн.м³ (16 %), басейн р. Самара – 46,2 млн.м³ (4%) та 409,9 млн.м³ Азовське море (36 %) від загального скиду води по області.

Основні показники скиду зворотних вод наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Основні показники скиду зворотних вод, млн.м³

Показники	Донецька область	
	2018	2019
Кількість підприємств, що здійснюють скиди зворотних вод до поверхневих водних об'єктів	118	113
Скинуто стічних вод, шахтно-кар'єрних та колекторно-дренажних вод, в т.ч. за приймачами стічних вод	1036	1148
В поверхневі водні об'єкти, в тому числі:	1035	1145
Забруднених:		
без очистки	0,122	0,119
недостатньо-очищених	185,4	45,21
Нормативно чистих без очистки	687,9	832,1
Нормативно-очищених на очисних спорудах	100,5	207,4
В підземні горизонти	-	-
Некатегорованих	61,42	60,58
Не віднесених до водних об'єктів	0,642	2,406
За категоріями води:		
Зворотних (стічних)	973,1	1086
Шахтно-кар'єрних	61,46	60,61
Колекторно-дренажних	1,405	1,361
Скинуто транзитної води	59,96	59,9
Скинуто зворотних (стічних) вод та вод КДС в канали	-	-

Скидання забруднюючих речовин у водні об'єкти та очистка стічних вод

Загальна потужність очисних споруд в Донецькій області у 2019 році складала 854,4 млн.м³, у тому числі перед скидом у водний об'єкт 695,9 млн.м³.

Басейн р. Сіверський Донець

Зі зворотними водами до поверхневих водних об'єктів

басейну р. Сіверський Донець на території Донецької області за даними державної звітності за формою 2ТП - водгосп (річна) у 2019 році було скинуто 27,4 тис.т забруднюючих речовин (без сухого залишку).

Басейн річок Приазов'я

Зі зворотними водами до поверхневих водних об'єктів басейну річок Приазов'я за даними державної звітності за формою 2-ТП водгосп (річна) у 2019 році було скинуто 82,3 тис.т забруднюючих речовин (без сухого залишку).

Азовського моря

Зі зворотними водами до Азовського моря за даними державної звітності за формою 2-ТП водгосп (річна) у 2019 році було скинуто 28,8 тис.т забруднюючих речовин (без сухого залишку).

Басейн р. Самара

Зі зворотними водами до поверхневих водних об'єктів басейну р. Самара за даними державної звітності за формою 2-ТП водгосп (річна) у 2019 році було скинуто 3,9 тис.т забруднюючих речовин (без сухого залишку).

Основні забруднювачі водних об'єктів

Басейн р. Сіверський Донець

В межах Донецької області негативний вплив на формування якості в р. Сіверський Донець мають скиди підприємств безпосередньо в р. Казенний Торець та його основний приток – Кривий Торець.

В басейн річки Казенний Торець здійснюють скиди 45 підприємств з загальним об'ємом скиду – 492,4 млн.м³, з них 3,4% (16,6 млн.м³) забруднених.

Найбільшими забруднювачами поверхневих водних об'єктів басейну р. Казенний Торець є підприємства: Горлівське, Мирноградське, Костянтинівське, Торецьке і Дружківське ВУВКГ, Донецьке РВУ та РУЕК КП «Компанія «Вода Донбасу», на які приходиться 97 % від скиду забруднених зворотних вод по басейну. Скид шахтно-кар'єрних вод без категорії у басейні склав 17,5 млн.м³ (4 % від скиду по басейну).

Значний вплив на формування якості води у р. Сіверський Донець має р. Бахмутка. У басейн р. Бахмутка здійснюють скид 12 підприємств з загальним об'ємом скиду 3,51 млн.м³, з яких 0,24 млн.м³ (7 %) забруднених зворотних вод, скид шахтно-кар'єрних вод без категорії у басейні склав 0,388 млн.м³ (11 % від скиду по басейну).

Басейн річок Приазов'я та Азовського моря

Аналіз скиду зворотних вод показує, що найбільший об'єм скиду зворотних вод здійснюється до Азовського моря – 69 % від загального скиду по басейну (490,6 млн.м³) та водних об'єктів басейну р. Кальміус – 29 % (170,9 млн.м³), з яких безпосередньо до р. Кальміус скидається 115,3 млн.м³ (67 % від скиду до басейну р. Кальміус).

95 % скиду забруднених зворотних вод від загального скиду по басейну здійснюються комунальними підприємствами КП «Компанія «Вода Донбасу».

Басейн р. Дніпро (басейн р. Самара)

79 % (2,73 млн.м³) загального скиду забруднених зворотних вод по басейну здійснюються Селідовським, Добропільським та Волноваським ВУВКГ КП «Компанія «Вода Донбасу». Скид шахтно-кар'єрних вод без категорії у басейні склав 34,95 млн.м³ (76 % від скиду по басейну).

Слід зазначити, що з 2016 року, у зв'язку з прийняттям нового «Порядку ведення державного обліку водокористування» (затвердженого наказом Мінприроди № 78 від 16.03.2015) у скидах шахтно-кар'єрних вод, що не використовуються, забруднюючі речовини не відображаються, відповідно до цього категорія якості вод, що скидаються, не визначається. Тому відстежити вплив шахтно-кар'єрних вод на поверхневі водні об'єкти не можливо. До цієї категорії відносяться шахтно-кар'єрні води, які до 2016 року відносились до категорії забруднених.

Транскордонне забруднення поверхневих вод

По території Донецької області протікає три транскордонні річки: Сіверський Донець (контрольні створи в с. Єремівка на кордоні Харківської та Донецької областей та с. Дронівка на кордоні Донецької та Луганської областей), Міус (контрольний створ в с. Дмитрівка) та Кринка (контрольний створ в с. Успенка) на кордоні Донецької та Ростовської областей.

З 2 півріччя 2014 року моніторингові дослідження у створах річок Міус та Кринка не здійснюються, у зв'язку з тим, що створи знаходяться на тимчасово непідконтрольній території.

На річках басейну Сіверського Дінця в межах Донецької області транскордонних створів немає.

Якість поверхневих вод

У 2019 році Сіверсько-Донецьким басейновим управлінням водних ресурсів державний моніторинг поверхневих вод здійснювався в суббасейні річки Сіверський Донець відповідно до Постанов Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 (зі змінами) та від 19.09.2018 № 758, в т.ч. діагностичний моніторинг масивів поверхневих вод з метою встановлення їх хімічного стану в рамках розробки Плану управління річковим басейном Дону.

Державний моніторинг поверхневих вод в Донецькій області здійснювався у 14 пунктах моніторингу на річках Сіверський Донець, Казенний Торець, Кривий Торець, Сухий Торець, Бичок (Клебан-Бик) та Бахмутка. Вимірювання здійснювались за 37 показниками, в т.ч.:

- фізико-хімічними (у районах поверхневих питних водозаборів) – 12 показників (згідно Постанови Кабінету Міністрів України від 19.09.2018 № 758): температура, розчинений кисень, мінералізація, водневий показник, біологічне споживання кисню, хімічне споживання кисню, азот загальний, азот амонійний, азот нітритний, азот нітратний, фосфор загальний, фосфор ортофосфатів;

- забруднюючими речовинами для визначення хімічного стану масивів поверхневих вод – 9 показників (згідно наказу Мінприроди від 06.02.2017 № 45): кадмій, свинець, ртуть, нікель, ДДТ, α -гексахлорциклогексан, трифлуралін, атразін, сімазін;

- специфічними для суббасейну Сіверського Дінця – 6 показників, в т.ч. 3 – визначеними на основі скринінгу: прометрін, цинк, жорсткість; 3 – речовини, що скидаються до поверхневих водних об'єктів у великій кількості: марганець, мідь, хром заг.;

- додатковими речовинами для питних пунктів моніторингу – 10 показників: зважені речовини, сульфати, хлориди, залізо заг., кобальт, СПАран., алюміній, кальцій, магній, нафтопродукти.

За результатами вимірювань у 2019 році спостерігається перевищення середньорічних концентрацій показників відносно ГДК_{риб.} (згідно «Узагальненого переліку гранично допустимих концентрацій (ГДК) та орієнтовно безпечних рівнів впливу»):

- по р. Сіверський Донець: по БСК₅ – 1,8 ГДК, залізу загальному – 1,1-1,9 ГДК, марганцю 3,7-5,9 ГДК, міді 1,8-3,5 ГДК, нікелю 1,6-2,1 ГДК, цинку 1,2-2,1 ГДК;

- по р. Казенний Торець: по залізу загальному – 1,7 ГДК, кобальту 1,1-1,2 ГДК, марганцю 4,3-5,3 ГДК, міді 3,5-4,1 ГДК, нафтопродуктам 2,2-2,6 ГДК, нікелю 2,3-2,4 ГДК, цинку 2,4-2,5 ГДК;

- по р. Кривий Торець: по залізу загальному – 1,5-1,8 ГДК, кобальту до 1,1 ГДК, марганцю 4,3-5,2 ГДК, міді 2-3,4 ГДК, нафтопродуктам 2,1-2,3 ГДК, нікелю 2-2,3 ГДК, цинку 1,3-2,5 ГДК;

- по р. Сухий Торець: по залізу загальному – 1,8 ГДК, марганцю 2,4 ГДК, міді 2 ГДК, нафтопродуктам 1,7 ГДК, нікелю 1,6 ГДК, цинку 1,6 ГДК;

- по р. Бичок: по залізу загальному – 1,5 ГДК, марганцю 3,1 ГДК, міді 2,6 ГДК, нікелю 1,7 ГДК, цинку 1,6 ГДК.

Оцінка хімічного стану масивів поверхневих вод здійснювалась згідно «Методики віднесення масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного та хімічного станів масиву поверхневих вод, а також віднесення штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод до одного з класів екологічного потенціалу штучного або істотно зміненого масиву поверхневих вод», затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів від 14 січня 2019 № 5, з урахуванням екологічних нормативів якості, визначених у додатку 8 Методики.

Оцінка хімічного стану масивів поверхневих вод виконувалась за показниками:

- важкі метали (кадмій, свинець, ртуть, нікель);

- пестициди (ДДТ, α -гексахлорциклогексан, трифлуралін) та гербіциди (атразін, сімазін).

Максимальні концентрації. Серед досліджуваних важких металів по всіх пунктах моніторингу в Донецькій області зафіксовано перевищення нормативу екологічної якості (далі - ЕНЯ) ЕНЯ_{МАХ} лише по вмісту свинцю. Концентрація цього показника перевищувала максимально допустиму концентрацію ЕНЯ_{МАХ}

по всіх пунктах, мінімально в 1,21 рази у пункті р. Сіверський Донець, с. Крива Лука (у квітні, травні, липні, серпні та листопаді) та максимально в 3,14 рази у пункті р. Бахмутка, гирло, с. Дронівка (у березні).

Середньорічні концентрації. Перевищення середньорічних концентрацій згідно нормативу екологічної якості ЕН_{ЯСР} по:

- свинцю – мінімально у 14,7 (р. Сіверський Донець, с. Крива Лука), максимально у 35,4 рази (р. Бахмутка, гирло, с. Дронівка),

- нікелю – мінімально у 3,6 (р. Сіверський Донець, с. Крива Лука), максимально у 6,6 рази (р. Бахмутка, гирло, с. Дронівка)

Слід зазначити, що перевищення нормативу ЕН_{ЯМАХ} та ЕН_{ЯСР} спостерігається вже на кордоні з Російської Федерацією: по свинцю у 1,3-1,8 та рази 15,9-20,1 рази відповідно; по нікелю – 2,1-3 рази Збільшення фіксується після впадіння найбільш антропогенно-навантажених правих приток, в т.ч. в Донецькій області Казенний Торець та Бахмутка.

Вміст кадмію по всіх пунктах моніторингу значно нижче ЕН_{ЯМАХ} та ЕН_{ЯСР}. Ртуть відсутня. Вміст пестицидів та гербіцидів по всіх пунктах моніторингу нижчий за межу визначення методик.

У 2019 році за вмістом важких металів масиви поверхневих вод суббасейну Сіверського Дінця по всіх 14 пунктах моніторингу в межах Донецької області відносяться до II класу хімічного стану «недосягнення доброго».

В цілому за результатами спостережень у 2019 році якісний стан поверхневих водних об'єктів басейну річки Сіверський Донець в межах Донецької області на рівні минулих років, концентрації забруднюючих речовин коливаються в межах середньобагаторічних значень в залежності від періоду року та фактичної водності річок.

Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону.

Надмірне використання водних ресурсів малих річок для потреб сільського господарства та риборозведення, самовільне водокористування та безроєктне створення штучних водойм на руслах малих річок порушує природний водний, гідробіологічний режим річок, збільшує заростання та утворення донних відкладень. Скиди шахтних вод вносять у води річок додаткове забруднення мінеральними речовинами. Розораність водозабірних басейнів сягає граничних меж при надто низькому ступені залісення. На багатьох річках і водоймах не закріплені прибережні захисні смуги, а деякі з наявних не завжди відповідають вимогам водного законодавства України.

Проблеми щодо умов скидання шахтних і кар'єрних вод у водні об'єкти.

Розробка вугільних родовищ у Донбасі ведеться більш 200 років, протягом цього часу тут працювало понад 1000 шахт. Це створило велике навантаження і призвело до значного нагромадження негативних факторів, що впливають на навколишнє природне середовище. Вплив гірничих робіт на

навколишнє середовище пов'язаний з багаторічним нераціональним використанням природних ресурсів із застосуванням застарілих технологій і характеризується наступним:

- активізацією деформацій земної поверхні, утворення провалів;
- зсувами зон активного газовиділення, неконтрольованим метановиділенням;
- порушенням гідрологічного режиму, підтопленням територій;
- забрудненням водного і повітряного басейнів,
- негативним впливом породних відвалів
- знищенням ґрунтового і рослинного покриву на територіях, значно більших, ніж земельні відводи підприємств.

Актуальною і гострою проблемою для Донецької області залишається негативний вплив на навколишнє природне середовище наслідків багаторічного інтенсивного видобутку вугілля і закриття у стислі терміни десятків глибоких нерентабельних шахт, діяльність яких призвела до незворотних змін у геологічному середовищі на великій території. Виробнича діяльність гірничодобувних підприємств призводить до погіршення екологічної ситуації в області.

На території Донецької області знаходиться половина вугільних підприємств України, які ліквідуються, це 37 шахт і 1 збагачувальна фабрика. На теперішній час переважна більшість цих підприємств (33 шахти та 1 збагачувальна фабрика) знаходяться на частині території Донецької області, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження.

Державні шахти, що здійснюють видобуток вугілля на підконтрольній українській владі території області мають постійний водопривід від 200 до 600 м³/год. кожна. Це: ДП «Селидіввугілля» - шахти 1-3 «Новгородівська», «Курахівська», «Котляревська», «Україна»; ДП «Мирноградвугілля» - шахти «Капітальна», «5/6», «Центральна»; ДП «Торецьквугілля» - шахти «Торецька», «Центральна»; ДП «ШУ «Південнодонбаське № 1»; ДП «Шахта ім. М. С. Сургая»; ДП «ВК «Краснолиманська».

Ймовірний стан водних ресурсів, якщо документ державного планування не буде затверджено.

З метою охорони водних ресурсів та їх раціонального використання в проєкті Програми визначено за необхідне виконання ряду пріоритетних завдань:

- 1) інженерний захист від підтоплення сільськогосподарських угідь і населених пунктів, розташованих у межах меліорованих територій;
- 2) будівництво, реконструкція та капітальний ремонт гідротехнічних споруд, захисних протипаводкових дамб, берегоукріплювальних споруд, розчищення та регулювання русел річок і водойм;
- 3) упорядкування споруд водовідведення на об'єктах житлово-комунального господарства, господарських об'єктах та урбанізованих територіях;
- 4) відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного стану річок та ліквідація наслідків шкідливої дії вод.

Якщо вищезазначені заходи Програми не будуть реалізовані, подальший стан водних ресурсів не буде орієнтований на сучасні соціально-економічні вимоги і не буде відповідати найвищим екологічним стандартам, що спричинятиме додаткове техногенне навантаження на водні об'єкти, що розташовані на території області.

2.4 Поводження з відходами

Проблема утворення, утилізації та екологічно-безпечного розміщення твердих побутових відходів (ТПВ).

Донецька область характеризується наявністю гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості, діяльність яких призводить до накопичення великих обсягів промислових відходів.

Динаміка утворення відходів від промислових підприємств області представлена на рисунку 1.

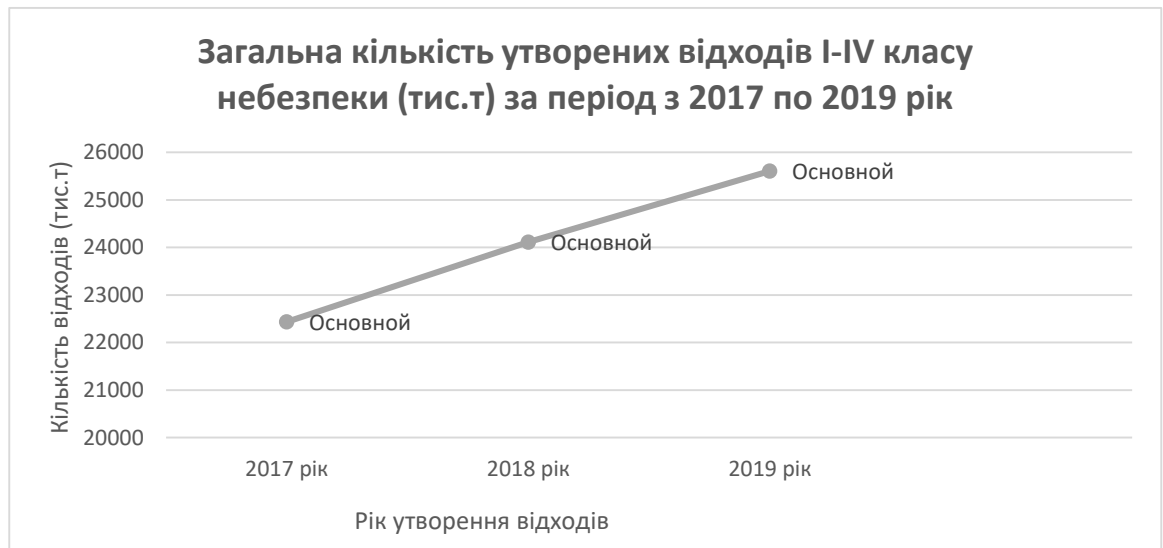

Рисунок 1 - Динаміка утворення відходів від промислових підприємств області.

Обсяг утворення відходів I-III класів небезпеки в Донецькій області складає - 147,3 тис. т.

Кількість промислових відходів, що утилізується від основної маси утворених представлена на рис. 2. Рівень утилізації відходів за 2019 рік складає 21,1 % від утворених. Для збільшення зазначеного показника, що буде свідчити про використання більш досконалих технологій, необхідне створення регіональних потужностей з утилізації промислових відходів.

Рисунок 2 – Кількість промислових відходів, що утилізується

В області спостерігається високий рівень щільності населення 156 осіб на 1 км² що призводить до утворення значної кількості побутових відходів. Утворення побутових та кількість накопичених побутових відходів за останні 3 роки наведена у таблиці 3.

Таблиця 3 - Утворення побутових та кількість накопичених побутових відходів за останні роки

Показник	2017 рік* (на 01.01.2018)	2018 рік* (на 01.01.2019)	2019 рік* (на 01.01.2020)
Утворення побутових відходів, тис. т	602,127	515,818	535,770
Накопичення побутових відходів, тис. т	26759,437	29022,677	18561,883**

*згідно форми № 1-ТПВ «Звіт про поводження з твердими побутовими відходами»;

**згідно форми № 1-ТПВ «Звіт про поводження з твердими побутовими відходами за 2019 рік». Обсяги накопичення ТПВ зменшились після проведення топографічних зйомок карт полігонів ТПВ у містах Маріуполь, Бахмут, Покровськ.

Основним способом поводження з побутовими відходами залишається захоронення на полігонах/звалищах. Загальна кількість спеціально відведених для захоронення побутових відходів місць складає 23 одиниці.

Проблеми утилізації відходів гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості.

Наявність в області підприємств хімічної, коксохімічної, машинобудівної промисловості, чорної та кольорової металургії та інших призвела до значних обсягів утворення і накопичення відходів та забруднення територій міст.

За даними, наданими Головним управлінням статистики у Донецькій області, відповідно до державного статистичного спостереження № 1 - відходи «Утворення та поводження з відходами», внаслідок виробничої діяльності

підприємств у 2018 році, в області утворилося 24110,0 тис. т відходів I-IV класів небезпеки. Відходів I-III класів небезпеки – 152,6 тис. т.

Відносно загальноукраїнських обсягів в Донецькій області утворено 6,8 % відходів I-IV класів небезпеки та 21,6% відходів I-III класів небезпеки. Відходів I класу небезпеки (надзвичайно небезпечні) утворилось 0,1 тис. т, II класу небезпеки (високо-небезпечні) – 17,3 тис. т, III класу небезпеки (помірно небезпечні) – 135,2 тис. т та IV класу небезпеки (мало небезпечні) – 23957,4 тис. т.

Ймовірний стан поводження з відходами, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Виконання заходів Програми не спричинятиме додаткового навантаження у сфері поводження з відходами на території області. Можна зробити висновок, що у разі незатвердження Програми стан поводження з відходами залишиться незмінним.

2.5 Земельні ресурси та ґрунти

На території Донецької області в останні роки суттєво зменшилось внесення органічних добрив, які є вагомим джерелом повернення в ґрунт гумусу, елементів живлення рослин та відтворення мікробіологічного середовища. За узагальненими даними за 2018 рік по Україні органічних добрив внесено 0,5 т/га посівної площі, в Донецькій області 0,4 т/га. Необхідно звернути увагу на вкрай низький рівень гіпсування солонцюватих ґрунтів.

За результатами досліджень стану ґрунтів найбільша деградація притамана слаборозвиненим ґрунтам, які сформувались на щільних породах, на елювії щільних порід, крутих схилах, де є умови розвитку ерозійних процесів. Вміст гумусу, елементів живлення рослин таких видів ґрунтів низький та дуже низький, водний режим недостатній для нормального розвитку рослин. Загальна площа таких ґрунтів, які можуть належати до деградованих та малопродуктивних на території, яка підконтрольна українській владі, понад 12,3 тис. гектарів.

У найбільшій мірі деградують ґрунти агроєкосистеми. Причина нестійкого стану агроєкосистем зумовлена їх спрощенням фітоценозом, який не забезпечує оптимальності саморегуляції, постійності структури і продуктивності. І якщо у природних екосистемах біологічна продуктивність забезпечується дією природних законів, то вихід первинної продукції (урожаю) в агроєкосистемах цілком залежить від такого суб'єктивного чинника, як людина, рівня її агрономічних знань, технічної оснащеності, соціально-економічних умов тощо, і, таким чином, залишається непостійним. Наприклад, у разі створення людиною монокультури (пшениці, буряку, соняшнику, кукурудзи) в агроєкосистемі порушується видова різноманітність рослинних угруповань. Агроєкосистема спрощується, стає нестійкою, не здатною протистояти біотичному або екологічному стресу.

Таблиця 4 - Структура земельного фонду регіону

Основні види земель та угідь	2014 рік		2015 рік		2016 рік	
	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території	усього, тис. га	% до загальної площі території
Загальна територія	2651,7	100	2651,7	100	2651,7	100
у тому числі:						
1. Сільськогосподарські угіддя	2041,5	77,0	2041,3	77,0	2041,1	77,0
з них:						
рілля	1653,1	62,3	1652,9	62,3	1652,8	62,3
перелоги	0,7	0,003	0,7	0,003	0,7	0,003
багаторічні насадження	57,9	2,2	57,9	2,2	57,9	2,2
сіножаті і пасовища	329,8	12,4	329,9	12,4	329,7	12,4
2. Ліси і інші лісовкриті площі	204,0	7,7	204,0	7,7	204,1	7,7
з них вкриті лісовою рослинністю	189,5	7,1	189,5	7,1	189,6	7,1
3. Забудовані землі	199,7	7,5	200,1	7,5	200,3	7,5
4. Відкриті заболочені землі	10,1	0,4	10,1	0,4	10,1	0,4
5. Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі, зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	100,4	3,8	100,2	3,8	100,2	3,8
6. Інші землі	94,5	3,6	94,5	3,6	94,5	3,6
Усього земель (суша)	2609,3	98,4	2609,3	98,4	2609,3	98,4
Території, що покриті поверхневими водами	42,4	1,6	42,4	1,6	42,4	1,6

Згідно з листом Головного управління Держгеокадастру у Донецькій області від 24.04.2020 № 0-5-0.2-2222/2-20.

Таблиця 5 - Порушені, відпрацьовані та рекультивовані землі.

Землі	Станом на 01.01.2020
Порушені, тис. га	25,122
% до загальної площі території	-
Відпрацьовані, тис. га	4,952
% до загальної площі території	-
Рекультивовані, тис. га	0,0677
% до загальної площі території	-

Згідно з листом Головного управління Держгеокадастру у Донецькій області від 24.04.2020 № 0-5-0.2-2222/2-20.

Таблиця 6 - Консервація деградованих і малопродуктивних земель за 2019 рік.

Види земель	Усього на початок року		Проведено консервацію		Потребують консервації	
	тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території
Землі тимчасової консервації	5,6	0,1	0	0	-	-

Згідно з листом Головного управління Держгеокадастру у Донецькій області від 24.05.2020 № 0-5-0.2-2222/2-20.

Ймовірний стан земельних ресурсів та ґрунту, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Виконання заходів Програми не спричинятиме додаткове техногенне навантаження на земельні ресурси, що розташовані на території області. Можна зробити висновок, що у разі не затвердження Програми стан земельних ресурсів залишиться не змінним.

2.6 Рослинний і тваринний світ

Рослинний світ

Рослинний світ Донецької області у зв'язку з її географічним розміщенням представлений, в першу чергу, степовими рослинними формаціями і частково лісостеповими та заплавленими, та за багатством флори, різноманітністю і унікальністю видів дикорослих рослин не поступається іншим регіонам України, навіть таким, як Карпати і Крим. Але саме на південному сході України він зазнав найбільшої антропогенної трансформації внаслідок інтенсивного розвитку промисловості та сільського господарства, високого рівня урбанізації території. Тому збереження біорізноманітності флори є актуальною проблемою в регіоні.

Природні трав'яні екосистеми дуже змінилися внаслідок високого відсотку розорення території області та подекуди надмірного випасу худоби. Цілинні рештки природного степового травостою збережені у відносно невеликій кількості на територіях природно-заповідного фонду і окремими ділянками по балках та крутосхлах, де менше відбувається господарське навантаження на флору.

Сучасний склад флори Донецької області – це 1930 видів судинних рослин, що відносяться до 653 родів, 136 родин, серед яких 93 ендемічних і субендемічних (рівень ендемізму флори області складає 15% (близько 250 видів), є види з дуже вузькими і локальними ареалами – 11 приазовських і 10 донецьких ендеміків. Чимало рослин, що мають реліктову природу в регіоні, поширення яких є диз'юнктивним або пограничноареальним. Раритетну фракцію флори складають 369 видів судинних рослин, тобто близько 19% від

загальної кількості, в тому числі 23 ймовірно зниклих в Донецькій області. Серед раритетних видів флори Донецької області, 138 видів внесено до Червоної книги України, 7 – до Світового червоного списку, 41 вид – до Європейського червоного списку, 12 видів охороняються Бернською конвенцією, а 285 охороняються на регіональному рівні. 220 видів з раритетної фракції флори (58,7 % від їх загальної кількості) відомі у регіоні лише з 1-3 місцезнаходжень.

Фіторізноманітність на території Донецької області нерівномірна: найбільше видове багатство на Донецькому кряжу (близько 1600 видів), найменше – у басейнах малих річок, що відносяться до системи Дніпра (близько 800 видів); на території донецького Північного Приазов'я зростають близько 1220 видів, а на територіях, прилеглих до основного русла Сіверського Донця – близько 1200 видів.

Більше 90% видів флори відмічалось на територіях і об'єктах природно-заповідного фонду різних категорій, 82 % - на територіях об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення.

Значним видовим різноманіттям характеризується рослинний світ національного природного парку «Святі Гори». Тут зосереджено більше третини фітоценотичного різноманіття рослинного покриву південного сходу України.

На території НПП «Святі Гори» виявлено 89 видів ґрунтових водоростей, 69 – лишайників, 1052 види грибів.

На території НПП «Святі Гори» зростають 4 види вищих рослин, занесених до списку Бернської конвенції, 18 видів вищих рослин, занесених в різні категорії Європейського червоного списку та 142 види вищих рослин, занесених до регіонального червоного списку. Спеціальні заходи для охорони цих видів не розроблялися, вони охороняються на території НПП у комплексі як частина природи.

Рослинний світ НПП «Меотида» нараховує 731 вид судинних рослин, які об'єднані в 324 роди, 84 родини і 4 відділи. Аборигенна фракція рослинного світу налічує 587 видів, що складає 80,3% від спонтанної флори НПП. Синантропну фракцію флори утворюють 227 видів, які складаються із апофітної (аборигенної) і адвентивної груп, до яких віднесено 83 (11,4%) і 144 (19,7%) видів відповідно.

Флора НПП «Меотида» включає значну кількість вузькоареальних таксонів (53 види), що вказує на своєрідність флори парку, 51 вид судинних рослин охороняються на регіональному рівні.

Рослинність парку представлена різнотравно-типчакowo-ковилowymi степами та їх петрофітним і геміпсамофітним (на косах) варіантами, луками, галофітними, літоральними, синантропними, прибережно - водними і водними угрупованнями.

До складу рослинного світу НПП «Меотида» входять 33 види, занесені до Червоної книги України, 11 – до Червоної книги МСОП, 20 – до Європейського Червоного списку (1991), 2 – до Додатку I Бернської конвенції. Разом – 52 види.

Ліси

Загальна площа лісів Донецької області складає 204,1 тис. га. За лісокористувачами територія лісового фонду Донецької області розподілена наступним чином: Донецьке обласне управління лісового та мисливського господарства – 121,8 тис. га (59,63%), Служба автомобільних доріг – 1,2 тис. га (0,59%), Управління Донецької залізниці – 8,0 тис. га (3,9%), НПП «Святі Гори» - 11,9 тис. га (5,83%), «Комунальне підприємство «Вода Донбасу» - 2,2 тис. га (1,08%), землі запасу та інші – 51,1 тис. га (25,03%).

Станом на 01.01.2020 загальна площа земель лісогосподарських підприємств Донецького обласного управління лісового та мисливського господарства склала 121814,9 га, з них покрита лісом 87067,63га.

Більш ніж 70% лісових масивів області мають штучне походження і посаджені, перш за все, на землях, що піддаються впливу водної та вітрової ерозії, а також в заплавах річок і навколо штучних водойм. Структуру цих лісів на 51% утворюють дубові і на 25% соснові насадження. В той же час в області збережені особливо цінні природні (байрачні, заплавні) ліси, типові для степової зони.

Лісистість області складає 7,7%, що майже в двічі нижче, ніж в середньому по Україні, і нижче оптимального рівня (12%).

Таблиця 7 - Динаміка площі лісових ділянок лісового фонду та запасу деревостанів

Донецька область	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Площа лісів, тис. га	204	204,1	204,1	204,1	204,1
Площа лісів, у % від загальної площі області	7,69	7,7	7,7	7,7	7,7

Ліси області віднесені до 1 категорії. Вони не мають промислового значення, виконують виключно природоохоронні та рекреаційні функції, підлягають особливій охороні, і тому рубки головного користування в них не проводяться. На території НПП «Святі Гори» відмічено 120 видів дерев, чагарників та напівчагарників. Крім аборигенних видів 48 видів - інтродукованих, з них 30 видів дерев і 18 – чагарників, які використовувались головним чином для озеленення населених пунктів та створення лісових культур.

Тваринний світ

Видовий склад фауни Донецької області нараховує понад 25 тисяч видів тварин різноманітних систематичних груп, з яких більше 24 тисяч видів представлені безхребетними тваринами (моллюсками, комахами, багатоніжками, павукоподібними, ракоподібними, черв'яками та іншими). Хребетні тварини представлені рибами та круглоротими, амфібіями – 9 видів, рептиліями – 12 видів. На території області постійно перебуває та відмічається на прольотах, зальотах, зимівлі та міграціях понад 300 видів птахів, майже 50 видів ссавців.

Згідно з даними науковців 185 видів тварин, які перебувають на території області занесені до Червоної книги України.

56 видів фауни занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES); 846 видів занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції); 157 видів занесений до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннської конвенції, CMS); 83 видів охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA); 14 видів охороняються відповідно до Угоди про збереження кажанів в Європі (EUROBATS).

У «Перелік видів тварин, що підлягають особливій охороні на території Донецької області», затверджений наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 11.09.2017 № 333, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 29.09.2017 № 1202/31070, занесено 185 видів тварин: 120 видів безхребетних та 65 видів хребетних тварин.

Природно заповідний фонд Донецької області

Природно-заповідний фонд (далі - ПЗФ) Донецької області станом на 01.01.2020 має у своєму складі 173 території та об'єкта загальною фактичною площею – 99996,67 га. (3,77% території області).

У 2019 році частина об'єктів ПЗФ залишаються на території області, яка тимчасово не контролюється українською владою, в тому числі Донецький ботанічний сад (м. Донецьк), РЛП «Донецький кряж» (Амвросіївський та Шахтарський райони), «Зуївський» (м. Харцизьк) та окремі ділянки Українського степового природного заповідника (відділення «Хомутовський степ» (Новоазовський район), «Кальміуське» (Бойківський район), частина НПП «Меотида» та РЛП «Меотида» (Новоазовський район).

В 2019 році видане розпорядження голови Донецької облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 04.06.2019 № 668/5-19 «Про внесення змін до розпорядження голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 01 березня 2016 року № 144», в якому визначені індикативні показники щодо збільшення площі природно-заповідного фонду в Донецькій області у період до 2022 року для кожного району, міста та об'єднаної територіальної громади.

В 2019 році видане розпорядження голови Донецької облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 19.03.2019 №300/5-19, яким затверджена Регіональна програма формування та розвитку екологічної мережі в Донецькій області на період 2019-2022 років та схема формування екологічної мережі Донецької області. В заходах з виконання Регіональної програми формування та розвитку екологічної мережі в Донецькій області на період 2019-2022 років, в тому числі, передбачено розроблення проєктів створення, зміни меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

В 2017 році оголошено 4 нові території природно-заповідного фонду місцевого значення в Добропільському районі Донецької області, загальною площею 407,9 га. Розроблено 36 проектів створення об'єктів природно-заповідного фонду Донецької області. З райдержадміністраціями області було узгоджено створення протягом 2018-2019 р.р. 30 нових об'єктів природно-заповідного фонду області, загальною площею майже 3 тис. га. В 2017 році розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 20.12.2017 № 1697/5-17 «Про перейменування ботанічного заказника місцевого значення Крейдяна рослинність у села Кірове» змінено назву ботанічного заказника місцевого значення «Крейдяна рослинність у села Кірове на «Крейдяна рослинність у села Свято-Покровське» (площею 342,3 га).

У 2018 році розпорядженнями голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації було створено 25 об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, загальною площею 3751,13 га, зокрема, в Добропільському (2), Костянтинівському (2), Слов'янському (2), Бахмутському (1), Великоновосілківському (1), Покровському (4), Волноваському (2), Олександрівському (5), Нікольському (6) районах та м. Краматорськ (1) Донецької області.

Протягом 2019 року розпорядженнями голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації створено 25 нових об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, загальною площею 2735,65 га, а саме, в – Бахмутському – 4 (площею 257,17); Великоновосілківському – 1 (площею 236,0 га); Костянтинівському – 4 (площею 215,8 га); Олександрівському – 7 (площею 338,78 га); Покровському – 1 (площею 96,8 га); Слов'янському – 8 (площею 1591,1 га) районах Донецької області.

З метою збільшення площі природно-заповідного фонду загальнодержавного значення департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації та Мінприроди України розглянули та погодили клопотання про необхідність оголошення ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Кручі», орієнтовною площею 172,24 га, розташованого на території Темрюцької сільської ради в Нікольському районі, підготовлене науковцями національного природного парку «Меотида» та Українського степового природного заповідника. Департаментом екології та природних ресурсів облдержадміністрації були зібрані необхідні погодження із зацікавленими органами державної влади і місцевого самоврядування. Мінекоенерго України було підготовлено відповідний Указ Президента України, який знаходиться на підписі.

Науковцями НПП «Меотида» підготовлене клопотання щодо розширення території НПП «Меотида» на майже 600 га, яке погоджено департаментом екології та природних ресурсів Донецької облдержадміністрації, департаментом агропромислового розвитку та земельних відносин облдержадміністрації, Міністерством екології та природних ресурсів України, Головним управлінням Держгеокадастру у Донецькій області.

Наразі Мінекоенерго України було підготовлено відповідний проєкт Указу Президента України.

Одночасно, у 2019 році було розроблено Проєкти створення 10 нових об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, на загальній площі близько 1400 га. На підставі цього, протягом поточного року планується створення об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення на території Слов'янського (1), Бахмутського (2), Великоновосілківського (3), Добропільського (3), Покровського (1) районів Донецької області.

Водно-болотні угіддя міжнародного значення

В Донецькій області знаходяться два водно-болотних угіддя міжнародного значення: «Затока Білосарайська та коса Білосарайська» (площа 2000 га, Мангушській район) та «Затока Крива та коса Крива» (площа 1400 га, Новоазовський район (частина території Донецької області, де органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження), які розташовані на узбережжі Азовського моря в межах національного природного парку «Меотида». Крім того, на території області існує багато інших водно-болотних угідь, що відповідають вимогам Рамсарської конвенції. Ці угіддя, як правило, використовуються в сільському господарстві, але, одночасно, відіграють важливу роль у збереженні біорізноманіття.

Таблиця 8 - Водно-болотні угіддя міжнародного значення за роками

№ з/п	Назва ВБУ	2017	2018	2019
1	«Затока Крива та коса Крива»*	1400 га	1400 га	1400 га
2	«Затока Білосарайська та коса Білосарайська»	2000 га	2000 га	2000 га

*- розташоване на території, яка тимчасово не контролюється українською владою

Біосферні резервати та Всесвітня природна спадщина

Біосферні резервати та об'єкти, віднесені до Всесвітньої природної спадщини, на території Донецької області відсутні.

На виконання Плану заходів щодо реалізації Програми міжрегіонального та прикордонного співробітництва України та Російської Федерації на 2011-2016 роки українською стороною ініціювалось питання про створення міждержавної природоохоронної території на базі НПП «Меотида» та РЛП «Меотида». Але оскільки частина територій НПП «Меотида», РЛП «Меотида» та перспективних для включення до біосферного резервату ділянок, які розташовані в Новоазовському районі, опинились на території, яка в даний час тимчасово не контролюється українською владою та в зоні проведення активних бойових дій, виконання заходів щодо створення в Донецькій області спільних з Російською Федерацією міждержавних

природоохоронних територій призупинено до повернення під контроль української влади вищезазначених територій.

Формування української частини Смарагдової мережі Європи

Регіональна екологічна мережа Донецької області (далі - РЕМ) є складовою національної екологічної мережі України, розбудова якої здійснюється в контексті реалізації в межах України Всеєвропейської стратегії збереження біологічного та ландшафтного різноманіття (1995) і формування Всеєвропейської екологічної мережі як єдиної просторової системи територій країн Європи з природним або частково зміненим станом ландшафту. Розроблена Програма включає огляд концептуальних аспектів регіональної екологічної мережі (РЕМ), проєкт схеми формування РЕМ, перелік її складових структурних елементів та їх характеристику, аналіз ресурсів формування регіональної та місцевих екомереж, перелік заходів у районах області, а також організаційних та економічних механізмів виконання програми, і є базовим нормативним координаційним документом в галузі розбудови національної екомережі та формування мережі територій та об'єктів природно-заповідного фонду в Донецької області на 4 роки (до 2022 р.).

В 2017 році розпорядженням голови ОДА, керівника обласної ВЦА «Про утворення Координаційної ради з питань формування екологічної мережі Донецької області» № 852 від 25.07.2017 заново створена Координаційна рада з питань формування екологічної мережі Донецької області та затверджено персональний склад Координаційної ради з питань формування національної екологічної мережі у Донецькій області.

Розпорядженням голови ОДА, керівника обласної ВЦА від 19.03.2019 № 300/5-19 затверджена Регіональна програма формування та розвитку екологічної мережі в Донецькій області на період 2019-2022 роки.

23.05.2019 департаментом екології та природних ресурсів Донецької облдержадміністрації підготовлено та проведено чергове засідання Координаційної ради з питань формування екологічної мережі в Донецькій області, на якому був заслуханий та схвалений План заходів з виконання у 2019 році Регіональної програми формування та розвитку екологічної мережі в Донецькій області на період 2019-2022 роки.

В результаті виконання наукових та проєктних робіт протягом 2019 року розроблено місцеві схеми формування екологічної мережі Нікольського та Великоновосілківського районів Донецької області.

Згідно Порядку включення територій та об'єктів до переліків територій та об'єктів екологічної мережі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 №1196, продовжується робота по складанню проєкту Переліку територій та об'єктів екологічної мережі Донецької області.

Затверджені території Смарагдової мережі у Донецькій області займають 3,2 % її площі:

– Український степовий природний заповідник (3355 га.);

- національний природний парк «Святі Гори» (43437 га);
- регіональний ландшафтний парк «Донецький кряж»* (7451 га);
- регіональний ландшафтний парк «Клебан-Бик» (2912 га);
- національний природний парк «Меотида» (22199 га);
- Заказник «Пристенське» (358 га);
- Никанорівський (652 га);
- Великоанадольський (2672 га);
- Грабова балка (1905 га);
- Різниківський (547 га).

* – парк розташований на території тимчасово не підконтрольній українській владі.

Ймовірний стан рослинного та тваринного світу, території з природоохоронним статусом, територій та об'єктів Смарагдової мережі, водно-болотних угідь міжнародного значення та об'єктів екомережі, якщо документ державного планування не буде затверджено.

З планованою територією межують території та об'єкти природно-заповідного фонду та території Смарагдової мережі, зокрема ботанічний заказник місцевого значення «Зміїний Яр», та територією Смарагдової мережі UA0000064-Kleban-Byk Regional Landscape Park.

Виконання заходів Програми не спричинятиме додаткове техногенне навантаження на об'єкти тваринного та рослинного світу на території області, зокрема на території з природоохоронним статусом та на території та об'єкти Смарагдової мережі.

Крім того, виконавець ДДП зобов'язується здійснювати заходи необхідні для досягнення цілей збереження природних ресурсів у межах визначеної території Смарагдової мережі, якщо таке використання перевищує рівень впливу, що існував на момент внесення території до Національного реєстру територій Смарагдової мережі.

У разі не затвердження Програми стан рослинного, тваринного світу, території з природоохоронним статусом, територій та об'єктів Смарагдової мережі, водно-болотних угідь міжнародного значення та об'єктів екомережі залишиться не змінним.

2.7 Аналіз захворюваності населення

Донецька область має найбільшу щільністю населення в Україні та один з найвищих рівнів урбанізації.

Станом на 01 січня 2019 року (за статистичними даними) в області проживає 4165,9 тис. осіб (9,9% від загальної кількості населення України). За щільністю населення область займає першу позицію – 157 осіб на 1 кв. км (по Україні – 69,3 особи на 1 кв. км). Частка населення області, що проживає у міських поселеннях, складає 90,7% (по Україні – 69,3%).

Демографічний розвиток Донецької області впродовж останніх років характеризується тенденцією до поступового спаду чисельності населення. За даними Державної служби статистики України, протягом 2015-2018 років чисельність населення області скоротилась на 131,4 тис. осіб, або на 3,1%, у тому числі за рахунок природнього скорочення – на 84,4 тис. осіб, міграційного скорочення – на 47,0 тис. осіб.

Зменшення населення пояснюється, в першу чергу, природними чинниками. Протягом останніх років народжуваність була значно нижче смертності, що спричинило від'ємний приріст населення. Сальдо міграції, також від'ємне, але міграція мала менший вплив на скорочення населення, ніж природні чинники.

З 2014 року частина території області є не підконтрольною українській владі. За оціночними даними на території, підконтрольній українській владі, проживає 1909,4 тис. осіб.

Частка жінок в структурі населення області складає майже 55%, з них 32% - це жінки старше 60 років і 32% до 35 років. Серед чоловіків – 41% у віці молодшому за 35 років і тільки 21% старше 60 років.

В області природне скорочення населення у 2018 році в порівнянні з 2013 роком склало 24,3 тис. осіб. При цьому, народжуваність скоротилась на 61,3%, а смертність – на 42,1%. Протягом 2014-2018 років смертність у середньому в 2 рази перевищує народжуваність. Як наслідок, відбувається старіння населення; зростає демографічне навантаження на осіб працездатного віку.

Середній вік населення Донецької області станом на 01.01.2019 становив 45,1 років, середній вік жінок – 47,7 років, чоловіків – 41,9 років.

Демографічне навантаження в області у 2018 році склало 697 осіб, що на 5,6% вище середнього показника по Україні (660 осіб). Більші показники має тільки Чернігівська область (707 осіб). При цьому, навантаження особами старше 60 років (480 осіб) має тенденцію до зростання та в 2,2 рази перевищує навантаження особами віком 0-15 років (217 осіб).

Аналіз динаміки захворюваності за класами хвороб свідчить, що найбільша частина населення схильні до захворювань органів дихання, систем кровообігу, шкіри та сечостатевої системи.

Потрапляння забруднюючих речовин в організм людини до органів дихання та травлення викликає ризик розвитку їх хвороби. До складу пилу можуть входити особливо небезпечні частинки, такі як свинець, кадмій, ртуть, діоксини. На населення, що мешкає поблизу промислових підприємств, можуть мати вплив сполук речовин, що утворюються в результаті технологічних процесів.

Серед хвороб, які можуть мати відношення до забруднення довкілля, слід виділити хвороби органів дихання, захворювання на хронічний бронхіт та астму, а також інфекційні захворювання та новоутворення.

Динаміка випадків захворювання по Донецькій області наведено в таблиці 9.

Таблиця 9 - Динаміка випадків захворювання у Донецькій області

Роки	Кількість уперше в житті зареєстрованих випадків захворювань, тис							
	усього	у тому числі:						
		новоутворення	хвороби нервової системи	хвороби органів кровообігу	хвороби органів дихання	хвороби шкіри та підшкірної клітковини	хвороби кістково м'язової системи і сполучної тканини	хвороби сечостатевої системи
2014*	1025,8	12,7	16,1	97,5	427,9	63,1	46,3	58,4
2015*	1003,7	12,9	16,0	99,3	404,8	55,1	48,9	64,3
2016*	1056,3	14,4	15,7	107,9	450,6	55,4	48,9	67,6
2017*	1035,3	13,9	15,2	104,1	436,4	55,9	49,8	63,4

* Без урахування території, яка тимчасово не підконтрольна українській владі

На підставі наведених даних можна зробити висновок, що рівень захворюваності населення області хворобами, які можуть мати відношення до забруднення навколишнього середовища, є достатньо високим.

У разі, якщо проєкт Програми не буде затверджений, всі передбачені заходи не будуть комплексними, інтегрованими та ефективними, адже інерційний характер розвитку ситуації в економіці та соціальному житті регіону сприятиме накопиченню екологічних проблем, серед яких значна амортизація комунального обладнання та незадовільний стан інфраструктури, що можуть нести загрози техногенного характеру. Більш того, може виникнути кумулятивний ефект з проблем, що ускладнить існуючу екологічну ситуацію.

2.8 Аналіз впливу проєкту документа державного планування на клімат

Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі. Перелік таких заходів визначено міжнародними угодами – Рамковою конвенцією ООН про зміну клімату, Кіотським протоколом до неї, Паризькою кліматичною угодою, а на національному рівні - Концепцією реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 932-р.

Характеристика клімату Донецької області

Клімат Донецької області формується під впливом температури повітря, опадів, сонячної радіації, повітряних мас, циркуляції атмосфери, підстильної поверхні, рельєфу. Уся територія знаходиться в помірному поясі, в області помірно-континентального клімату. Рівнинний характер поверхні території України сприяє вільному просуванню на територію Донецької області атлантичних, арктичних і континентальних повітряних мас. Взимку переважно північно-східні та східні вітри, влітку північно-західні і західні, на узбережжі Азовського моря – бризи. Максимальні швидкості вітру досягають 20 - 30 м/с. Середня температура у січні становить мінус 4-6 °С. Клімат нестійкий. У зв'язку з вторгненням теплих повітряних мас із заходу, морози часто змінюються відлигами. У холодну пору року переважає Азіатський антициклон.

Вже в третій декаді березня температура повітря швидко піднімається. На початку квітня на всій території області вона сягає 5 °С вище нуля. Найтепліший місяць – липень, середня температура якого становить 23,4 °С. Максимальна температура повітря в літній період близько 42 °С. Загальна тривалість без морозного періоду в північній частині області – до 172 днів, а у південній – до 198 днів.

Середня кількість атмосферних опадів в Донецькій області коливається від 350 мм (Приазов'я) до 550 (на Донецькому кряжі). Основна кількість опадів (76-82%) на території Донецької області випадає у вигляді дощу і тільки 18-24% – у вигляді снігу. Територія області відноситься до зони з недостатнім зволоженням. Максимальна кількість опадів випадає в травні-липні та вересні-жовтні, мінімальне взимку – січень-лютий. Дощі носять зливовий характер, короткочасні і охоплюють невеликі площі. Сніговий покрив досягає 10-30 см.

За кліматичними умовами в Донецькій області виділяється Донецький кряж. Він характеризується помірно континентальним кліматом, незважаючи на те, що лежить в зоні південних степів. Середня січнева температура на Донецькому кряжі - 7 °С, середня липнева + 22° С. Завдяки порівняно високим оцінкам Донецький кряж має більш вологий клімат, ніж навколишня його рівнина. Річна кількість опадів 450-550 мм. Самий дощовий місяць - липень. Коефіцієнт зволоження за рік 0,55-0,44.

На території Донецької області відбувається зміна пір року, що характеризуються різними погодними умовами.

Зима м'яка і нетривала. Для території області взимку характерна активна циклонічна діяльність. Початок зими – кінець листопада - початок грудня –

відрізняється постійною хмарністю, туманами. Оподи випадають у вигляді снігу. Заметілі на території області можуть спостерігатися протягом всієї зими. Весна настає з приходом теплих південних і західних повітряних мас, починається на півдні (Приазов'я) і поступово просувається на північ. Часто навесні після встановлення теплих температур, настають холоди, викликані припливом холодного арктичного повітря Азіатського антициклону. Іноді бувають штормові вітри східного напрямку, які видувають верхній шар сухого ґрунту. У цей час спостерігаються пилові бурі.

Літо спекотне, посушливе. У літній час ідуть дощі зливого характеру. Часті посухи, суховії і пилові бурі. Кінець літа характеризується зниженням температури повітря до $+ 15^{\circ}\text{C}$ і нижче.

Осінь на території області починається з поступового зниження температури повітря, посилення циклонічної діяльності, що проявляється у збільшенні днів з туманами і опадами. Однак бувають тривалі періоди, коли тримаються досить високі температури ($+ 20^{\circ}\text{C}$). Поступово температура падає і на початку жовтня починаються заморозки на поверхні.

Ймовірний стан клімату, якщо документ державного планування не буде затверджено.

Зміна клімату негативно впливає на якість та кількість водних ресурсів, на температуру води та пов'язані з водою екосистеми, що призводить до збільшення масштабів та частоти проявів таких екстремальних погодних умов, як повені та посухи. Вплив кліматичних змін на водні ресурси негативно впливає на переважну більшість сектор, в тому числі на сільське господарство, енергетику, рибне господарство, туризм та охорону здоров'я, а також на стан біорізноманіття природних екосистем.

Вплив клімату може мати як епізодичний характер, наприклад, проявлятися у вигляді екстремальних погодних умов, так і на довготривалій або постійний характер, наприклад, у вигляді змін режимів водотоків або абсолютних значень водного балансу.

З метою пом'якшення негативного впливу на клімат в проєкті Програми визначено за необхідне виконання ряду пріоритетних завдань:

- 1) інженерний захист від підтоплення сільськогосподарських угідь і населених пунктів, розташованих у межах меліорованих територій;
- 2) будівництво, реконструкція та капітальний ремонт гідротехнічних споруд, захисних протипаводкових дамб, берегоукріплювальних споруд, розчищення та регулювання русел річок і водойм;
- 3) упорядкування споруд водовідведення на об'єктах житлово-комунального господарства, господарських об'єктах та урбанізованих територіях;
- 4) відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного стану річок та ліквідація наслідків шкідливої дії вод.

Якщо вищезазначені заходи Програми не будуть реалізовані, сучасний стан клімату спричинятиме додаткове техногенне навантаження на водні об'єкти, що розташовані на території області.

3. Характеристика стану довкілля та умов життєдіяльності і здоров'я людей на територіях, які можуть зазнати впливу.

«Регіональна цільова програма щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022 роки (у новій редакції)» розроблена з метою перетворення басейнів річок у стабільні ландшафти з дотриманням екологічних нормативів, як це передбачено Водним кодексом України та Директивою 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради «Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики» від 23 жовтня 2000 року (із змінами), з «добрим» станом поверхневих вод, відновлення їх рекреаційної привабливості; аналізу сучасного стану водних об'єктів та основних джерел впливу на їх стан для забезпечення підтримки прийняття управлінських рішень; розробки переліку першочергових заходів, спрямованих на оздоровлення водних об'єктів, зниження негативного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я населення, запобігання надзвичайним ситуаціям природного і техногенного характеру.

Вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення, при впровадженні заходів може мати тільки позитивні наслідки. Ймовірні наслідки для довкілля від реалізації Програми зведені в таблиці.

Таблиця 10 – Ймовірні наслідки для довкілля від реалізації Програми

Ймовірні наслідки	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	ні	
Повітря				
1. Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			●	
2. Погіршення якості атмосферного повітря			●	+
3. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			●	+
Водні ресурси				
4. Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			●	+
5. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			●	+
6. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			●	+
7. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			●	
8. Забруднення підземних водоносних горизонтів			●	
Відходи				
9. Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів			●	
10. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки			●	

11. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			•	
12. Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			•	
Земельні ресурси				
13. Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			•	
14. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			•	+
15. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			•	
16. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад			•	
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
17. Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, небезпечна діяльність на їх території тощо)			•	
18. Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			•	
19. Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			•	
Рекреаційні зони та культурна спадщина				
20. Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			•	
21. Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			•	
22. Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля			•	
Населення та інфраструктура				
23. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			•	+
Екологічне управління та моніторинг				
24. Погіршення екологічного моніторингу			•	
Інше				
25. Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			•	+
26. Суттєве порушення якості природного середовища			•	+

На основі оцінок, представлених в таблиці 10, можна зробити такі висновки щодо ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Програми:

атмосферне повітря – негативні наслідки відсутні. Пом'якшення існуючої ситуації буде досягнуто за рахунок зниження викидів в атмосферне повітря від очисних споруд після реконструкції/модернізації останніх;

водні ресурси – позитивний вплив, а саме: відновлення надійної роботи системи централізованого водовідведення Донецької області і, як наслідок, зниження забруднення водних об'єктів області неочищеними стічними водами. Відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного стану річок та ліквідація наслідків шкідливої дії вод.

відходи – наслідки відсутні;

земельні ресурси – негативні наслідки відсутні, пом'якшення існуючої ситуації за рахунок виконання заходів з інженерного захисту від підтоплення сільськогосподарських угідь і населених пунктів, розташованих у межах меліорованих територій;

біорізноманіття – негативні наслідки відсутні, можливі негативні наслідки тимчасового характеру на іхтіофауну.

В результаті проведення гідротехнічних робіт у водах річок очікується збільшення каламутності та підвищення вмісту різних розчинних речовин, що в свою чергу може призвести до безпосередньої загибелі кормових організмів. Негативний вплив на іхтіофауну матиме тимчасовий характер. Після здійснення всього комплексу робіт із розчищення водойм з видаленням донних відкладень за межі акваторії, через певний час, очікується поліпшення умов існування водних організмів та відбудеться відновлення існуючого стану біотичних компонентів практично на всіх важливих стадіях життєвого циклу.

території та об'єкти Смарагдової мережі - наслідки відсутні;

об'єкти природно-заповідного фонду та екомережі - наслідки відсутні;

водно-болотні угіддя загальнодержавного значення - наслідки відсутні;

клімат - пом'якшення існуючої ситуації за рахунок зниження викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від очисних споруд, у складі яких наявні парникові гази.

населення та інфраструктура – наслідки позитивні: поліпшення санітарно-епідеміологічної та санітарно-епізootичної ситуації на території області; негативний вплив на стан здоров'я чи захворюваність населення не очікується;

При впровадженні заходів Програми, у порівнянні із існуючим станом, очікується позитивний вплив на стан водних ресурсів, у тому числі на здоров'я населення.

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом.

Основні екологічні проблеми Донецької області, що стосуються документа державного планування, наведені в таблиці 11.

Таблиця 11 - Основні екологічні проблеми Донецької області, що стосуються документа державного планування

№ з/п	Екологічні проблеми
1	Екологічні наслідки діяльності промислових підприємств (зокрема, забруднення водних ресурсів).
2	Негативний вплив бойових дій на об'єкти інфраструктури.
3	Надмірне використання природних ресурсів.
4	Низький рівень екологічної обізнаності, недостатня активність та самоорганізація суспільства з питань охорони довкілля.
5	Недостатнє використання сучасних технологій для зменшення впливів на довкілля на підприємствах водовідведення.
6	Неконтрольований вплив негативних екологічних тенденцій, що відбуваються

№ з/п	Екологічні проблеми
	на тимчасово окупованих територіях.
7	Відсутність економічних механізмів стимулювання розвитку екологічно безпечних технологій та природоохоронних систем.
8	Забруднення атмосферного повітря за рахунок викидів від діючих очисних споруд та під час будівельних робіт при будівництві нових.
9	Замулення та засмічення водних об'єктів.
10	Незадовільний, а подекуди аварійний, стан гідротехнічних споруд
11	Відсутність або неефективна робота каналізаційних очисних споруд, зумовлена застосуванням застарілих технологій.
12	Надходження забруднюючих речовин з поверхневим стоком від населених пунктів через незадовільне функціонування чи повна відсутність зливової каналізації, інших систем водовідведення у населених пунктах.

SWOT-аналіз є дієвим інструментом для прийняття стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень щодо подальшого удосконалення ДДП з урахуванням регіональних особливостей. Виявлені при проведенні SWOT-аналізу слабкості, можливості і загрози можуть бути використані при прийнятті стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень. Результати SWOT - аналізу, проблем пов'язаних з роєктом документа державного планування у Донецькій області наведено в таблиці 12.

Таблиця 12 - Результати SWOT - аналізу ситуації у сфері водних ресурсів в Донецькій області

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Сійкий високий попит на послуги, обумовлений їх приналежністю до товарів першої необхідності; 2. Фінансова, методична допомога держави в реалізації інвестиційних проєктів. 3. Високий рівень кваліфікації персоналу. 4. Відсутність конкуренції. 5. Оздоровлення водних об'єктів. 6. Інженерний захист від підтоплення територій. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Високий знос і низька ефективність основного обладнання. 2. Високий експлуатаційний знос каналізаційних мереж. 3. Недостане фінансування. 4. Несвоєчасні поточні та капітальні ремонти каналізаційних мереж. 5. Необхідність визначення балансової належності водойм. 6. Незадовільний технічний стан гідротехнічних споруд водосховищ. 7. Відсутність документів дозвільного документів дозвільного характеру у суб'єктів господарювання, на балансі яких перебувають об'єкти зливової каналізації. 8. Гідрогеологічна ситуація в гірничодобувних районах, яка ускладнюється у зв'язку із закриттям та затопленням вугільних шахт.
Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Навчання персоналу та 2. Вдосконалення системи управління. 3. Проведення заходів щодо 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повільне зростання або падіння доходів населення. □ 2. Наростаючий знос основних фондів. 3. Збільшення кількості аварій на об'єктах

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>ресурсозбереження;</p> <p>4. Реалізація програми оновлення діючої інфраструктури.</p> <p>5. Використання нових методів та обладнання для очищення стічних вод.</p> <p>6. Пошук інвестиційних ресурсів для оновлення діючої інфраструктури.</p> <p>7. Покращення гідрологічного стану водних об'єктів.</p>	<p>інфраструктури, обумовлених високим зносом основних фондів.</p> <p>4. Неприйнятність населенням перетворень, що проводяться.</p> <p>5. Самовільне скидання фізичними і юридичними особами власних стічних вод, у т.ч. господарсько-побутових, до мереж зливової каналізації.</p> <p>6. Просіданням поверхні землі над гірничими виробітками.</p>

При гіпотетичному «нульовому» сценарії, якщо документ державного планування не буде затверджений, це не забезпечить вирішення найбільш гострих та першочергових питань щодо відновлення та поліпшення екологічного стану річок та інших водних об'єктів, а також не дозволить знизити антропогенний вплив на водні об'єкти області та їх екосистеми шляхом зменшення надходження у водні об'єкти неочищених та недостатньо очищених стічних вод. Це може призвести до значного погіршення стану водних ресурсів і як наслідок може відобразитися на умовах життя та здоров'ї населення регіону.

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються Програми, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування.

З метою охорони і оздоровлення навколишнього природного середовища та забезпечення збалансованого екологічного розвитку території Донецької області у Програмі запропонований ряд заходів, які повинні реалізовуватися відповідно до Директиви 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради «Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики» від 23 жовтня 2000 року (із змінами), Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі, Водного Кодексу України, Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» і кореспондуватися із стратегічними цілями з охорони довкілля та охорони здоров'я населення, визначеними у Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» від 28 лютого 2019 року.

Відповідно до нормативно-правової бази України проект Програми відповідає ряду зобов'язань:

- пріоритетність вимог екологічної безпеки, обов'язковість додержання екологічних стандартів, нормативів та лімітів використання природних ресурсів;

- виконання заходів, що гарантують екологічну безпеку середовища для життя і здоров'я людей, а також запобіжний характер заходів щодо охорони довкілля;
- проєктне спрямування на збереження просторової та видової різноманітності і цілісності природних об'єктів і комплексів;
- використання отриманих висновків моніторингу та комплексу охоронних заходів для виконання можливостей факторів позитивного впливу на охорону довкілля;
- формування динамічного урівноваженого стану довкілля, що забезпечуватиме екологічне, санітарно-безпечне середовище для життєдіяльності населення.

Забезпечення загальної доступності Програми та самого звіту СЕО відповідно до вимог Законів України «Про доступ публічної інформації» і «Про стратегічну екологічну оцінку» шляхом здійснення публікацій у друкованих засобах масової інформації та розміщення на офіційних веб-сайтах Донецької обласної державної адміністрації та Департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації.

Враховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що проєкт Програми, відповідає цілям екологічної політики, встановлених на національному рівні; враховує їх та пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

Стосовно дотримання міжнародних зобов'язань у інших напрямках співробітництва, наприклад, таким як зміна клімату, охорона озонного шару та ін., слід зазначити, що вони не мають прямого відношення до головних цілей та завдань проєкту документу державного планування, що є документом регіонального рівня.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

Наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення – це будь-які ймовірні наслідки реалізації завдань Програми для, біорізноманіття, ґрунту, клімату, повітря, води, ландшафту (включаючи техногенного), природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів.

Під кумулятивним впливом розуміється сукупність впливів від реалізації планованої діяльності та інших, що існують або плануються в найближчому майбутньому видів антропогенної діяльності, які можуть призвести до значних негативних або позитивних впливів на навколишнє середовище або соціально-економічні умови.

В процесі стратегічної екологічної оцінки був здійснений аналіз впливу реалізації рішень проєкту Програми як на окремі компоненти навколишнього природного середовища, так і сукупний вплив на природні процеси та

комплекси. Значного негативного впливу під час планованої діяльності на довкілля та здоров'я населення не передбачається.

Можна зробити такі висновки щодо ймовірного впливу документу державного планування на довкілля:

Вплив на атмосферне повітря – негативні наслідки відсутні. Пом'якшення існуючої ситуації буде досягнуто за рахунок зниження викидів в атмосферне повітря від очисних споруд після реконструкції/модернізації останніх.

Вплив на водні ресурси – позитивний вплив, а саме: відновлення надійної роботи системи централізованого водовідведення Донецької області і, як наслідок, зниження забруднення водних об'єктів області неочищеними стічними водами. Відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного стану річок та ліквідація наслідків шкідливої дії вод.

Відходи – наслідки відсутні.

Вплив на земельні ресурси – негативні наслідки відсутні, пом'якшення існуючої ситуації за рахунок виконання заходів з інженерного захисту від підтоплення сільськогосподарських угідь і населених пунктів, розташованих у межах меліорованих територій.

Вплив на біорізноманіття – негативні наслідки відсутні, можливі негативні наслідки тимчасового характеру на іхтіофауну.

В результаті проведення гідротехнічних робіт у водах річок очікується збільшення каламутності та підвищення вмісту різних розчинних речовин, що в свою чергу може призвести до безпосередньої загибелі кормових організмів. Негативний вплив на іхтіофауну матиме тимчасовий характер. Після здійснення всього комплексу робіт із розчищення водойм з видаленням донних відкладень за межі акваторії, через певний час, очікується поліпшення умов існування водних організмів та відбудеться відновлення існуючого стану біотичних компонентів практично на всіх важливих стадіях життєвого циклу.

Вплив на території та об'єкти Смарагдової мережі - наслідки відсутні.

Вплив на об'єкти природно-заповідного фонду та екомережі - наслідки відсутні.

Вплив на водно-болотні угіддя загальнодержавного значення - наслідки відсутні.

Вплив на клімат - пом'якшення існуючої ситуації за рахунок зниження викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від очисних споруд, у складі яких наявні парникові гази.

Вплив на населення та інфраструктуру – наслідки позитивні: поліпшення санітарно-епідеміологічної та санітарно-епізоотичної ситуації на території області; негативний вплив на стан здоров'я чи захворюваність населення не очікується.

Вплив на культурну спадщину. Реалізація Програми не призведе до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини.

Екологічне управління, моніторинг. Програма не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, є незначною.

Транскордонний вплив. Транскордонний вплив під час реалізації положень Програми відсутній.

Таким чином, реалізація Програми не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох оперативних завдань Програми має призвести до покращення екологічної ситуації в регіоні.

Затвердження Програми, зважаючи на комплексність рішень, що обумовлюється необхідністю збалансованого розвитку екологічної складової, а також наукові дослідження у цій галузі у короткостроковий період (1-3 роки) буде мати незначний вплив на стан довкілля, який буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів.

Реалізація положень Програми буде мати позитивний вплив на рівень здоров'я населення, тобто сприятиме зниженню рівня захворюваності населення, що є важливим індикатором регіонального розвитку на середньостроковий та довгостроковий період. У разі продовження розпочатої роботи вплив не буде відрізнятися від короткострокового.

У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки як зазначалося вище буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків, зумовлених реалізацією документа державного планування

Реалізація проєкту Програми потребує виконання великої кількості заходів, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні життєвого середовища.

Серед головних заходів, що мають безпосередній вплив на навколишнє середовище проєкту Програми, можна виділити:

- 1) інженерний захист від підтоплення сільськогосподарських угідь і населених пунктів, розташованих у межах меліорованих територій;
- 2) будівництво, реконструкція та капітальний ремонт гідротехнічних споруд, захисних протипаводкових дамб, берегоукріплювальних споруд, розчищення та регулювання русел річок і водойм;
- 3) упорядкування споруд водовідведення на об'єктах житлово-комунального господарства, господарських об'єктах та урбанізованих територіях;
- 4) відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного стану річок та ліквідація наслідків шкідливої дії вод;
- 5) припинення забруднення навколишнього природного середовища неочищеними стічними водами;

б) відновлення, будівництво, реконструкція очисних споруд та мереж водовідведення.

Виконання заходів, передбачених Програмою, матиме позитивний вплив на стан водних ресурсів, поліпшення загального екологічного та естетичного стану території Донецької області.

У разі виникнення будь-яких не передбачених негативних впливів, Замовник зобов'язується також виконати заходи, для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків, зумовлених реалізацією документа державного планування.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність планованої діяльності і обґрунтування економічних, технічних, організаційних, державно-правових та інших заходів щодо забезпечення безпеки довкілля, а також оцінено вплив на навколишнє середовище, прогноз впливу на навколишнє середовище, виходячи із особливостей планованої діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

У контексті стратегічної екологічної оцінки Програми були розглянуті два сценарії розвитку:

- оптимістичний, який демонструє позитивну динаміку, яка можлива за умови успішної реалізації Програми;

- гіпотетичний «нульової», за яким не розробляється і не затверджується Програма, за яким більшість зовнішніх загроз і багато внутрішніх проблем з високою ймовірністю погіршать існуючу екологічну ситуацію.

Програма базується на принципі сталого економічного та соціального розвитку, раціонального використання ресурсного потенціалу та екологічної безпеки регіону.

Напрями розвитку включають природоохоронну складову й спрямовані на забезпечення цілей високого рівня охорони і зменшення впливу на довкілля.

За результатами аналізу визначено, що в рамках гіпотетичного сценарію подальший сталий розвиток Донецької області є дещо ускладненим, і цей сценарій призводить до погіршення екологічної ситуації в межах регіону, продовження подальшого неефективного використання екологічних та енергетичних ресурсів.

Результати проведення цільового аналізу планованих завдань щодо їх відповідності цілям охорони довкілля, визначених на регіональному рівні, виявили необхідність прийняття Програми.

В інтересах ефективного та сталого розвитку області та підвищення якості життя населення найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Програми.

При підготовці Звіту із стратегічної екологічної оцінки труднощі не були виявлені.

9 Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування, у тому числі для здоров'я населення.

На підставі проведеного аналізу зроблено висновок, що Програма відповідає державним та регіональним стратегічним документам, реалізація заходів Програми не справить значного негативного впливу на стан довкілля та здоров'я населення.

Не зважаючи на зазначене рекомендується здійснення наступних контрольних заходів:

порівняння фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками у містах області, в яких реалізуються заходи Програми, 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження. У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Програми;

порівняння захворюваності населення з минулорічними показниками у містах області в яких реалізуються заходи Програми, 1 раз на рік на підставі результатів державного статистичного спостереження. У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Програми.

Оскільки Програма є документом державного планування з обмеженим терміном дії, пропонується здійснити моніторинг виконання Програми, обмежившись періодом дії Програми.

Обов'язок зі здійснення моніторингу виконання Програми покладається на Департамент екології та природних ресурсів Донецької обласної державної адміністрації.

Екологічні індикатори для моніторингу виконання Програми наведено в таблиці 13.

Таблиця 13 - Екологічні індикатори для моніторингу виконання Програми

№	Індикатор
Забруднення	
1	Скид забруднених стічних вод у водні об'єкти області
2	Протяжність розчистки русел річок з метою відновлення та підтримання санітарного та гідрологічного стану річок
Здоров'я	
3	Природний приріст, скорочення (–) осіб

10. Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності).

На теперішній час Донецька область знаходиться в зоні проведення операції Об'єднаних сил, а частина її території (включаючи територію, по якій проходять кордони з сусідньою країною) тимчасово не підконтрольна українській владі. Процеси, які відбуваються на цій території, на даний момент є неконтрольованими та мають наслідки, які важко оцінити.

11. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

Наразі, можна констатувати, що практично всі водні ресурси в останні роки інтенсивно забруднюються внаслідок збільшення впливу антропогенних чинників: безсистемна господарська діяльність з порушенням допустимих меж освоєння територій, надмірна інтенсифікація використання природних ресурсів, замулення, забруднення та заростання річок, а також не дотримання режиму обмеженого господарювання на прибережних захисних смугах. А найперше водні ресурси страждають від забруднення промисловими та комунальними стоками, які містять важкі метали, органічні та бактеріологічні забруднювачі.

«Регіональна цільова програма щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022 роки (у новій редакції)» (далі – Програма) розроблена з метою перетворення басейнів річок у стабільні ландшафти з дотриманням екологічних нормативів, як це передбачено Водним кодексом України та Директивою 2000/60/ЄС Європейського Парламенту і Ради «Про встановлення рамок діяльності Співтовариства в галузі водної політики» від 23 жовтня 2000 року (із змінами), з «добрим» станом поверхневих вод, відновлення їх рекреаційної привабливості; аналіз сучасного стану водних об'єктів та основних джерел впливу на їх стан для забезпечення підтримки прийняття управлінських рішень; розробка переліку першочергових заходів, спрямованих на оздоровлення водних об'єктів, зниження негативного впливу на навколишнє природне середовище і здоров'я населення, запобігання надзвичайним ситуаціям природного і техногенного характеру.

Законодавчою та нормативно-правовою основою розроблення Програми є діючі нормативно-правові акти України.

З метою забезпечення цілісності системи планування регіонального розвитку проєкт Програми враховує положення програмних документів, які діють на державному та регіональному рівнях та екосистемний підхід та удосконалення системи інтегрованого екологічного управління та врахування екологічної складової під час розроблення та затвердження документів державного планування, які визначені, зокрема:

Стратегія державної екологічної політики України на період до 2030 року

Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року, що затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385;

План заходів на 2018-2020 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року, що затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 року № 733;

Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020», схвалена Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015;

Водний Кодекс України (із змінами);

Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»;

Указ Президента України від 21 листопада 2017 року № 381/2017 «Про додаткові заходи щодо розвитку лісового господарства, раціонального природокористування та збереження об'єктів природно-заповідного фонду»;

Стратегія розвитку Донецької області на період до 2027 року та План заходів з реалізації у 2021-2023 роках Стратегії розвитку Донецької області на період до 2027 року», затверджені розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 17 лютого 2020 року № 147/5-20.

Досягнення мети Програми має стати важливою умовою для забезпечення комплексного підходу для вирішення питань здійснення розчистки та регулювання русел річок Донецької області, а саме:

1) інженерний захист від підтоплення сільськогосподарських угідь і населених пунктів, розташованих у межах меліорованих територій;

2) будівництво, реконструкція та капітальний ремонт гідротехнічних споруд, захисних протипаводкових дамб, берегоукріплювальних споруд, розчищення та регулювання русел річок і водойм;

3) упорядкування споруд водовідведення на об'єктах житлово-комунального господарства, господарських об'єктах та урбанізованих територіях;

4) відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного стану річок та ліквідація наслідків шкідливої дії вод.

Реалізація Програми не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох оперативних завдань Програми має призвести до покращення екологічної ситуації в регіоні.

Затвердження Програми, зважаючи на комплексність рішень, що обумовлюється необхідністю збалансованого розвитку екологічної складової, а також наукові дослідження у цій галузі у короткостроковий період (1-3 роки) буде мати незначний вплив на стан довкілля, який буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів.

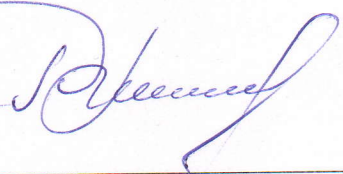

Реалізація положень Програми буде мати позитивний вплив на рівень здоров'я населення, тобто сприятиме зниженню рівня захворюваності населення, що є важливим індикатором регіонального розвитку на середньостроковий та довгостроковий період. У разі продовження розпочатої роботи вплив не буде відрізнятися від короткострокового.

У порівнянні з нульовою альтернативою вплив на довкілля оцінюється як незначний, оскільки, як зазначалося вище, буде обумовлений впливом існуючих незмінних факторів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20 березня 2018 року № 2354-VIII.
Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>.
2. Закон України «Про охорону атмосферного повітря» 16 жовтня 1992 року № 2707-XII.
Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2707-12>.
3. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23 травня 2017 року № 2059-VIII.
Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>.
4. Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування: наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296 (із змінами).
Режим доступу: https://menr.gov.ua/files/docs/nakazy/2018/nakaz_296.pdf,
http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/MR-provedennya-SEO_iz-zminami.pdf.
5. Практичний посібник для посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування «Методичні рекомендації для проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування». – Асоціація міст України (АМУ), проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (проект ПРОМІС). – Київ, 2019.
6. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Донецькій області у 2016 році.
Режим доступу – <http://ecology.donoda.gov.ua/stan-dovkillya/>.
7. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Донецькій області у 2017 році.
Режим доступу – <http://ecology.donoda.gov.ua/stan-dovkillya/>.
8. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Донецькій області у 2018 році.
Режим доступу – <http://ecology.donoda.gov.ua/stan-dovkillya/>.
9. Екологічний паспорт Донецької області за 2016 рік.
Режим доступу – <http://ecology.donoda.gov.ua/stan-dovkillya/>.
10. Екологічний паспорт Донецької області за 2017 рік.
Режим доступу – <http://ecology.donoda.gov.ua/stan-dovkillya/>.
11. Екологічний паспорт Донецької області за 2018 рік.
Режим доступу – <http://ecology.donoda.gov.ua/stan-dovkillya/>.
12. Статистична інформація. Навколишнє середовище.
Режим доступу: <http://donetskstat.gov.ua/statinform1/environment.php>.

ПЕРЕЛІК ВИКОНАВЦІВ

ПІБ	Посада	Підпис
Резнікова Іванівна Ганна	Начальник відділу земельних відносин, надр та водних ресурсів департаменту екології та природних ресурсів Донецької облдержадміністрації	
Селіна Григорівна Марина	Заступник начальника відділу земельних відносин, надр та водних ресурсів департаменту екології та природних ресурсів Донецької облдержадміністрації	

**ДОНЕЦЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**

вул. Богдана Хмельницького, 6, м. Краматорськ, Донецька область, 84313, тел/факс: (0626) 44-21-64
Веб-сайт: <http://doz.donoda.gov.ua>, e-mail: zdr.d@dn.gov.ua, mail@doz.donoda.gov.ua, Код ЄДРПОУ 02012556

№ _____
На № _____ від _____

Департамент екології та
природних ресурсів
облдержадміністрації

Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації на Ваш лист від 09.06.2020 № 05-17/3399/90-20 про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту «Регіональна цільова програма щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022 роки (у новій редакції)» у межах компетенції повідомляє про відсутність зауважень до змісту та обсягу заяви.

В.о. директора департаменту
охорони здоров'я облдержадміністрації

О.А. Півненко

Внукова. 0502780841
Негробова О.А. 0958006359

ДОНЕЦЬКА ОДА
Департамент охорони здоров'я
01-28/2028/0/71-20 від 19.06.2020

Коронавирус на Донетчине:
ситуация ухудшается, но не везде,
поэтому область рассматривает
возможность смягчения карантина

СТР. 2

Во Всемирный день окружающей среды
Фонд Бориса Колесникова и хоккейный клуб
«Донбасс» провели благотворительную
акцию по облагораживанию г. Константиновка.

СТР. 4

информационно-аналитический еженедельник

ОБЛАСТНАЯ ГАЗЕТА

ОСНОВАН В 1930 ГОДУ

НОВОСТИ ДОНБАССА

ПЕРЕДЕЛ ЗЕМЕЛЬ

ГЛАВНОЕ

**С 1 ИЮЛЯ ПОВЫСЯТ
РАЗМЕРЫ ГОСПОМОЩИ**

СТР. 2

В ОБЛАСТИ

ОТКРОЕТСЯ ЧАСТНАЯ
ЛАБОРАТОРИЯ

СТР. 2

Дружковка. Продам
энциклопедию
ов. Советский
педический
ь, плащ рези-
мужской, ку-
й шкаф, плита
форочная. Тел.
45-44-80.

радиола Романтика, газ
редуктор, счетчик на
воду, электроавтомат.
Тел. 095-425-02-30.

Дружковка. Продам
колотые дрова (ясень,
дуб). Велосипед Украина
Тел. 050-906-63-45.

Дружковка. Продам
крупорушку, недорого.
Тел. 095-214-22-83.

099 345 99 33
Дружковка. Про-
дам кухонный гарни-
тур, стол обеденный, 4
мягких табурета, 2-ка-
мерный холодильник
"Норд", диван-кровать,
кресло-кровать, кровать
с ортопед. матрацем,
стиральную машин-
у с центрифугой. Т.
0500359865.

Дружковка. Продам
лестницу 5,5 м. - 1000
гривен, чудо-лопату -
450 гривен, ковш для
чистки колодца-800
гривен, балон газо-
вый 160 литров -1500
гривен, водонагрева-
тель для летнего душа
- 1000 гривен. Тел.
050-539-84-63.

дам маркер для посад-
ки семян овощей, дуги
для грядок (нержавей-
ка), бидон молочный
-10 литров, 3 литра,
кастрюля алюминие-
вая 30 литров, элект-
ро-тепло вентилятор
тиски слесарные, бал-
лон газ. 50 литров. Тел.
050-150-10-98.

Дружковка. Про-
дам моторную лодку,
Прогресс-2 М, с прице-
пом, двигатель Вихрь.
Цена договорная. Тел.
099-017-27-62.

Дружковка. Про-
дам мыло ручной ра-
боты из натуральных
ингредиентов (лечеб-
ное, шунгитовое). Тел.
063-390-45-64.

24.05.2020
В реанимации г.Кр.Лимак.
Нужны средства на замену шунта
головного мозга
Тел. 066 175 34 92
Тихонова Анна Александровна. (тетя)
Тел. 095 566 33 35.
мама Галина Александровна
карта Приватбанк
4731 2191 1777 8690

Дружковка. Продам
новый холодильник,
Snaige ", новый уни-
таз, б/у газ. Колонка
(без вытяжная), Demrad
", манекены, тремпеля.
**Просувай
свій бізнес
на сайті ZNAUA**
066 427 01 40
050 765 24 44

Тел. 095-425-0
068-968-30-68
бер +798925811

Дружковка. П
палас, 2x4, то
люстру, бра, ка
вазу напольную,
ку стоячую, зе
100x50, одеяло
сос "Ракета", ш
0950359865.

Дружковка.
ПГ-4 газовая пл
льяж, вешалки
ные железные
и 45 см. бел
050-145-44-8

Дружковк
дам перину, 2
ки, 2 рабочих я
пчеловодств
ски, ножи, сту
095-616-53-

Дружковк
подставки п
Тумбочка
ки рамок, п
ники, рам
нч, ведро д
л., водний
водяного н
дель", элект
P-1400 "Ар
050-150-1

Дружко
дам по
стенку ры
вого цвета
рошем со
050-578

Дружко
прицеп н
грузоп. 7
ны 2 м.
и коротк
050-532

Друж
дам стол
ный рас
пластмас
лестниц
м., подс
тов мет
керами
Тел. 09

Друж
черепя
20 л. к
чонок
прялка
мат, к
фейны

**Звіт
ВІДСТЕЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ
РЕГУЛЯТОРНОГО АКТУ**

РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ЯКОГО ВІДСТЕ-

ької ради від 04.07.2016 №УІІ/9-3 «Про
йно в частині плати за землю» (зі змінами).
в з відстеження: Петрівська сільська рада
торного акту:

одатку на майно в частині плати за землю, від-
Податкового кодексу України з урахуванням змін;
місцевих податків та зборів;

повного обліку земель, їх власників та кори-

тного використання земельних ділянок;

частини місцевого бюджету за рахунок надходжень
не плати за землю.

ходів відстеження: 18.05.2020 року —
родичне.

результатів відстеження: Результативність даного
екувалась статистичним методом шляхом збору
плати за землю до місцевого бюджету сільської

я, на основі яких відстежувалась результа-
соби одержання даних: Дані щодо фактичного
за землю від платників податку за 2015, 2016 ,

значення показників результативності

2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік
147	143	283	272	259
20,7	22,3	153,4	104,7	104,9

ТІВ РЕГУЛЯТОРНОГО АКТУ ТА СТУПЕНЯ ДОСЯГНЕННЯ
Прийняття даного регуляторного акту забезпечило
стей 269-289 Податкового кодексу України в частині
торії сільської ради податку на майно в частині плати
зація є необхідною умовою для залучення додаткових
бюджету, наповненню дохідної частини бюджету для
ції соціально-економічного розвитку сільської ради.
Періодичного відстеження прийняття регуляторного
САМЕ зростають надходження від плати за

**ПОВІДОМЛЕННЯ
ПРО ОПРИЛЮДНЕННЯ ЗАЯВИ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ
СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ ТА ПРОЕКТУ ДОКУМЕНТУ
ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ**

**Повна назва документа державного планування: «Регіональна
цільова програма щодо здійснення розчистки та регулювання русел
річок на 2018-2022 роки (у новій редакції)» (далі - Програма)**

**Орган, що прийматиме рішення про затвердження документа дер-
жавного планування: Донецька обласна державна адміністрація.**

Передбачувана процедура громадського обговорення:
відповідно до ст. 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцін-
ку» (далі - Закон) громадське обговорення заяви про визначення обсягу
стратегічної екологічної оцінки до проекту «Регіональна цільова програма
щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022 роки
(у новій редакції)» розпочато з дня її оприлюднення, а саме 10 червня
2020 року на сайті департаменту екології та природних ресурсів облдер-
жадміністрації та на сайті Донецької облдержадміністрації та триватиме до
24 червня 2020 року включно.

Відповідно до ст. 12 Закону громадянська в межах строку громадського
обговорення має право подати в письмовій формі (в тому числі в електрон-
ному вигляді) зауваження та пропозиції до визначення обсягу стратегічної
екологічної оцінки та проекту документу державного планування.

Ознайомитися з проектом Програми та отримати додаткову інформацію
можна за адресою: вул. Б. Хмельницького, 6, м. Краматорськ, Донецька
область, 84313 або за тел.: +38 (095) 644-25-25.

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної
екологічної оцінки проекту «Регіональна цільова програма щодо здійснення
розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022 роки» подаються до
департаменту екології та природних ресурсів Донецької облдержадміністрації.

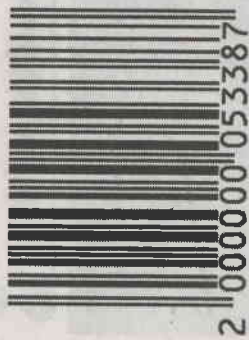
Відповідальна особа: начальник відділу земельних відносин, надр та
водних ресурсів департаменту екології та природних ресурсів Донецької
обласної державної адміністрації Резнікова Г.І. (контактні дані: есо.d@
dn.gov.ua; +38 (095) 644-25-25).

Строк подання зауважень і пропозицій становить 15 днів, тобто до
24 червня 2020 року включно.

Пропозиції та зауваження, подані після встановленого строку,
не розглядаються.

Областна газета "Знамя Индустрии"

**Виконком Кіндратівської сільської ради
Костянтинівського району Донецької області
проводить конкурс на надання послуг**

Самая точная программа

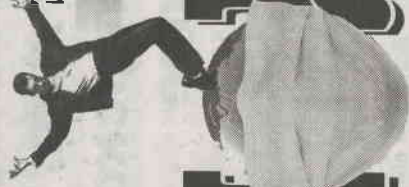
+10

каналов спутникового ТВ

№ 24

ИЗДАЕТСЯ С 1992 ГОДА (1448)

10 июня 2020 года

АЗОВСКОЕ МОРЕ

4 дня - от 1800 грн.
8 дней - от 3000 грн.

ВСЕ ВКЛЮЧЕНО!

Проживание в пансионе
Трёхразовое питание
Проезд в обе стороны

primorskii.com

(050) 224-24-45 ☎ (066) 601-35-75

ТЕХНОПОЛИС

www.tehnpolis.com.ua

Цена 9⁵⁰ грн.

ДОСТУПНЫЙ ОТДЫХ

пансионат Белосарайская коса «Афина» На берегу моря!

стандарт	3 дня	2160	6 дней	3395
домик с удобствами	3 дня	2250	6 дней	3895
эконом	4 дня	1895	8 дней	3195
стандарт	4 дня	2195	8 дней	3795

В СТОИМОСТЬ ВХОДИТ: ПРОЖИВАНИЕ, ПИТАНИЕ, ПРОЕЗД В ОБЕ СТОРОНЫ

Автобусные рейсы: Урзуф, Белосарайская коса, Бердянск

☎ ДО 1 ИЮЛЯ ДЕЙСТВУЮТ ЦЕНЫ ПРОШЛОГО ГОДА!
(050) 425-15-85, (066) 555-24-70, (095) 775-04-90, (097) 866-22-77

К местам отдыха уже начали

курсировать автобусы
С городского автовокзала уже можно уехать на Щурово, Мариуполь и Бердянск.

Повідомлення [®]

про оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та проекту документу державного планування

Повна назва документа державного планування: «Регіональна цільова програма щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022 роки (у новій редакції)» (далі - Програма)

Орган, що прийматиме рішення про затвердження документа державного планування: Донецька обласна державна адміністрація.

Передбачувана процедура громадського обговорення: відповідно до ст. 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» (далі - Закон) громадське обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки до проекту «Регіональна цільова програма щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022 роки (у новій редакції)» розпочато з дня її оприлюднення, а саме 10 червня 2020 року на сайті департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації та на сайті Донецької облдержадміністрації та триватиме до 24 червня 2020 року включно.

Відповідно до ст. 12 Закону громадськість в межах строку громадського обговорення має право подати в письмовій формі (в тому числі в електронному вигляді) зауваження та пропозиції до визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки та проекту документу державного планування.

Ознайомитися з проектом Програми та отримати додаткову інформацію можна за адресою: вул. Б. Хмельницького, 6, м. Краматорськ, Донецька область, 84313 або за тел.: +38 (095) 644-25-25.

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту «Регіональна цільова програма щодо здійснення розчистки та регулювання русел річок на 2018-2022 роки» подаються до департаменту екології та природних ресурсів Донецької облдержадміністрації.

Відповідальна особа: начальник відділу земельних відносин, надр та водних ресурсів департаменту екології та природних ресурсів Донецької обласної державної адміністрації Резнікова Г.І. (контактні дані: eco.d@dn.gov.ua; +38 (095) 644-25-25).

Строк подання зауважень і пропозицій становить 15 днів, тобто до 24 червня 2020 року включно.

Пропозиції та зауваження, подані після встановленого строку, не розглядаються.

Минус налоги: какие ФЛП не будут платить ЕСВ?

На время карантина Верховная Рада разрешила физическим лицам-предпринимателям не платить единый социальный взнос. Однако некоторые категории предпринимателей смогут освободиться от этого налога навсегда. В конце мая президент Владимир Зеленский подписал закон, который устраняет дискриминацию в налогообложении некоторых предпринимателей. Какие категории ФЛП смогут не платить ЕСВ, узнавал «ТЕХНОПОЛИС».

Что такое ЕСВ?

Единый социальный взнос (или единый взнос) – это консолидированный обязательный страховой взнос, который уплачивается ежемесячно в систему общеобязательного государственного страхования. Согласно действующему законодательству, плательщиками единого взноса являются различные категории работодателей, использующих наемный труд, а также физические лица-предприниматели и самозанятые работники.

Предприниматели уплачивают ЕСВ ежеквартально и в объеме не меньше, чем минимальный страховой взнос. Сегодня он составляет 1039,06 грн.

Поскольку единым взносом облагаются и ФЛП, и лица, осуществляющие независимую профессиональную деятельность, то часто они платят налоги дважды с одной и той же прибыли.

Чтобы устранить налоговую дискриминацию, Верховная Рада приняла закон №2166, который отменяет уплату единого взноса для ряда ФЛП.

Кто освобождается от уплаты?

Новый закон добавил в перечень лиц, освобожденных от уплаты ЕСВ, ФЛП и независимых профессионалов, получающих пенсию по возрасту, выслуге лет или инвалидности.

Самозанятые украинские пенсионеры больше не будут платить Единый социальный взнос. От него освободили и пенсионеров-ФЛП. Однако люди пенсионного возраста, которые работают по найму, обязаны будут

платить ЕСВ и дальше. По словам главы Комитета ВР по вопросам финансов, налоговой и таможенной политики Даниила Гетманцева, наемный работник получает зарплату, поэтому он должен с нее платить ЕСВ. Кроме того, ему производится перерасчет пенсии, даже если это пенсионер.

Немало физических лиц-предпринимателей, которые одновременно занимаются независимой профессиональной деятельностью и оформлены на работу на другом предприятии, как наемные работники. В результате ЕСВ они платят дважды: работода-

ОСВОБОЖДЕННИ

С 2021 ГОДА ОТ УПЛАТЫ СОЦИАЛЬНОГО ВЗНОСА

- ✓ ФЛП, которые не имеют доходов за отчетный период
- ✓ ФЛП, за которых ЕСВ платит работодатель

Образование

Всеукраинская школа онлайн

Всеукраинская школа онлайн – под таким названием в течение двух месяцев выходили видеоуроки по национальному телевидению. Ежедневно в каждом уголке страны можно было учиться, не выходя из дома. Проект был запущен специально на время карантина, чтобы каждый ребенок имел доступ к знаниям. Удалось ли организаторам достичь цели, узнавал «ТЕХНОПОЛИС»

Что учили?

Проект начался сначала для учеников 5-11 классов, а затем – и для начальной школы. Для старшеклассников транслировались уроки по 11 предметам: украинскому языку и литературе, истории Украины, всемирной истории, английскому языку, физике, алгебре, геометрии, географии, химии и биологии.

на 5 недель. Первые занятия начались 28 апреля. Младшие школьники изучали онлайн 4 предмета: украинский язык, математику, науку и искусство. Всего в эфир вышло 239 уроков.

Как отмечают в МОН, целью было создать для каждого школьника, «независимо от места проживания, ресурсов и возможности поддержать связь со

ки по программе, по крайней мере, от начала и до конца карантина, чтобы дети в школах, где не было полноценного обучения, могли компенсировать пробелы просмотром этих уроков», – отметила и.о. министра образования Любомира Мандзий.

Кто готовил?

Президентским проектом занималось Министерство образования и науки, которое и утверждало темы уроков. Готовили и проводили видеозанятия 40 педагогов из школ разных регионов, а экспертную поддержку им оказывал Украинский институт развития образования.

для тог
школьни
смонтир

Учит
онлайн
ки, укра
Иван
Учит
сказав,
ванскую
тийском